

- Profondeville;
- Rochefort;
- Sambreville;
- Sombreffe;
- Somme-Leuze;
- Viroinval;
- Vresse-sur-Semois;
- Walcourt;
- Yvoir.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 4. De Minister bevoegd voor openbare natuurrampen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 28 juli 2021.

De Minister-President,
E. DI RUPO

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE — BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2021/21641]

15 JUILLET 2021. — Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale modifiant l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E

La Ministre en charge de la Mobilité, des Travaux publics et de la Sécurité routière,

Vu les articles 23 et 27 de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, qui prévoient différentes habilitations en matière de formation à la conduite et de redevances;

Vu l'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 18 février 1969 relative aux mesures d'exécution des traités et actes internationaux en matière de transport par mer, par route, par chemin de fer ou par voie navigable, pour les dispositions du projet qui relèvent de la compétence des régions en matière d'accès à la profession;

Vu l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 18 février 2021;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 5/07/2021;

Vu le rapport d'évaluation sur l'égalité des chances, appelé « test d'égalité des chances », requis par l'article 2, § 1er, de l'ordonnance du 4 octobre 2018 tendant à l'introduction du test d'égalité des chances et par l'article 1er, § 1er, de l'arrêté du 22 novembre 2018 portant exécution de cette ordonnance, dont le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale a pris connaissance le 5 novembre 2020;

Vu l'avis 68.647/4 du Conseil d'État donné le 8 février 2021 en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973;

Vu l'avis de la Commission régionale de la mobilité, donné le 29 mars 2021;

Vu l'avis de l'Autorité de protection des données, rendu le 21 mai 2001;

Considérant que la Directive (UE) 2018/645 du Parlement européen et du Conseil du 18 avril 2018 modifiant les annexes de la Directive 2008/68/CE du Parlement européen et du Conseil modifiant la Directive 2003/59/CE relative à la qualification initiale et à la formation continue des conducteurs de certains véhicules routiers affectés aux transports de marchandises ou de voyageurs ainsi que la Directive 2006/126/CE relative au permis de conduire relève de cette matière et doit ainsi être transposée en droit bruxellois;

Considérant que cette directive devait être transposée au 23 mai 2020, et qu'une transposition simultanée sur le territoire des trois régions est souhaitable;

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2021/21641]

15 JULI 2021. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E

De minister belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

Gelet op artikelen 23 en 27 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, die voorzien in verschillende machtigingen inzake rijopleiding en retributies;

Gelet op artikel 1, eerste lid van de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg, voor de bepalingen van het ontwerp die onder de bevoegdheid van de gewesten inzake de toegang tot het beroep vallen;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, dat op 18 februari 2021 werd gegeven;

Gelet op het akkoord van de minister van Begroting, dat op 5/07/2021 werd gegeven;

Gezien het evaluatieverslag over de gelijke kansen, 'gelijkekansentest' genoemd, zoals vereist door artikel 2, § 1 van de ordonnantie van 4 oktober 2018 tot invoering van de gelijkkansentest en door artikel 1, § 1 van het besluit van 22 november 2018 tot uitvoering van deze ordonnantie, waarvan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 5 november 2020 kennis heeft genomen;

Gelet op advies nr. 68.647/4 van de Raad van State, dat op 8 februari 2021 werd uitgebracht, in toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973;

Gelet op het advies van de Gewestelijke Mobiliteitscommissie, dat op 29 maart 2021 werd uitgebracht;

Gelet op het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, dat op 21 mei 2001 werd uitgebracht;

Overwegende dat Richtlijn (EU) 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 tot wijziging van de bijlagen van Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs deel uitmaakt van deze materie en bijgevolg in het Brussels recht dient te worden omgezet;

Overwegende dat deze Richtlijn op 23 mei 2020 moet zijn omgezet, en dat een gelijktijdige omzetting op het grondgebied van de drie Gewesten wenselijk is;

Considérant qu'en raison des transferts de compétences opérés dans le cadre de la sixième réforme de l'État, la Région de Bruxelles-Capitale est, en vertu de l'article 6, § 1er, XII, 6°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, compétente pour la réglementation en matière de réglementation en matière d'écolage et d'exams relatifs à la connaissance et à l'aptitude qui sont nécessaires pour conduire des véhicules de chaque catégorie, y compris l'organisation et les conditions d'agrément des écoles de conduite et des centres d'examen et y compris le contrôle de l'aptitude à la conduite des conducteurs et candidats-conducteurs souffrant d'une diminution des aptitudes fonctionnelles, à l'exception de la compétence fédérale concernant la détermination des connaissances et des aptitudes nécessaires pour conduire des véhicules;

Considérant que par l'effet de l'article 94, § 1er, de la loi spéciale précitée, les arrêtés royaux en vigueur au jour du transfert de compétence restent applicables en Région de Bruxelles-Capitale tant qu'ils n'ont pas été abrogés ou remplacés par le Gouvernement;

Considérant que la même disposition implique que, tant que les arrêtés royaux précités restent en vigueur, les autorités désignées par ces arrêtés demeurent compétentes pour les mettre en œuvre;

Considérant qu'il appartient donc à la Région de Bruxelles-Capitale d'adopter sa propre réglementation en la matière;

Sur la proposition de la Ministre du Gouvernement en charge de la Mobilité, des Travaux publics et de la Sécurité routière,

Après délibération,

Arrête :

TITRE 1er. — DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 1er. Le présent arrêté transpose en droit bruxellois la Directive 2003/59/CE du Parlement européen et du Conseil de l'Union européenne du 15 juillet 2003 relative à la qualification initiale et à la formation continue des conducteurs de certains véhicules routiers affectés aux transports de marchandises ou de voyageurs par route, modifiant le Règlement (CEE) n° 3820/85 du Conseil ainsi que la Directive 91/439/CEE du Conseil et abrogeant la Directive 76/914/CEE du Conseil telle que modifiée par la Directive 2004/66/CE du Conseil du 26 avril 2004 portant adaptation des Directives 1999/45/CE, 2002/83/CE, 2003/37/CE et 2003/59/CE du Parlement européen et du Conseil et des Directives 77/388/CEE, 91/414/CEE, 96/26/CE, 2003/48/CE et 2003/49/CE du Conseil, dans les domaines de la libre circulation des marchandises, de la libre prestation de services, de l'agriculture, de la politique des transports et de la fiscalité, du fait de l'adhésion de la République tchèque, de l'Estonie, de Chypre, de la Lettonie, de la Lituanie, de la Hongrie, de Malte, de la Pologne, de la Slovénie et de la Slovaquie, la Directive 2006/103/CE du Conseil du 20 novembre 2006 portant adaptation de certaines directives dans le domaine de la politique des transports, en raison de l'adhésion de la Bulgarie et de la Roumanie, le Règlement (CE) n° 1137/2008 du Parlement européen et du Conseil du 22 octobre 2008 portant adaptation à la décision 1999/468/CE du Conseil de certains actes soumis à la procédure visée à l'article 251 du traité, en ce qui concerne la procédure de réglementation avec contrôle — Adaptation à la procédure de réglementation avec contrôle — première partie, la Directive 2013/22/UE du Conseil du 13 mai 2013 portant adaptation de certaines directives dans le domaine de la politique des transports, du fait de l'adhésion de la République de Croatie, la Directive (UE) 2018/645 du Parlement européen et du Conseil du 18 avril 2018 modifiant la Directive 2003/59/CE relative à la qualification initiale et à la formation continue des conducteurs de certains véhicules routiers affectés aux transports de marchandises ou de voyageurs ainsi que la Directive 2006/126/CE relative au permis de conduire (Texte présentant de l'intérêt pour l'EEE) et le Règlement (UE) 2019/1243 du Parlement européen et du Conseil du 20 juin 2019 adaptant aux articles 290 et 291 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne une série d'actes juridiques prévoyant le recours à la procédure de réglementation avec contrôle, et transpose partiellement la Directive (UE) 2018/645 du Parlement européen et du Conseil du 18 avril 2018 modifiant la Directive 2003/59/CE relative à la qualification initiale et à la formation continue des conducteurs de certains véhicules routiers affectés aux transports de marchandises ou de voyageurs ainsi que la Directive 2006/126/CE relative au permis de conduire.

Art. 2. Aux fins de l'application du présent arrêté, on entend par :

1° « aptitude professionnelle » : les capacités d'un conducteur à conduire un véhicule du groupe C ou groupe D à la suite d'une formation dispensée selon les prescrits du présent arrêté;

2° « AR Permis de conduire » : l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire;

Overwegende dat, als gevolg van de overdracht van bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest krachtens artikel 6, § 1, XII, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bevoegd is voor de regelgeving inzake opleiding en examens betreffende de kennis en de bekwaamheid die nodig zijn om voertuigen van elke categorie te besturen, met inbegrip van de organisatie en de erkenningsvooraarden van de rijscholen en de examencentra, alsook met inbegrip van de controle van de rijvaardigheid van de bestuurders en kandidaat-bestuurders die lijden onder een vermindering van de functionele vaardigheden, met uitzondering van de federale bevoegdheid betreffende de vaststelling van de kennis en de vaardigheden die nodig zijn om voertuigen te besturen;

Overwegende dat, in toepassing van artikel 94, § 1 van de voorname bijzondere wet, de koninklijke besluiten die van kracht zijn op de dag van de bevoegdheidsveroverdracht toepasselijk blijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zolang ze niet door de Regering worden opgeheven of vervangen;

Overwegende dat dezelfde bepaling inhoudt dat, zolang de voorname koninklijke besluiten van toepassing blijven, de door deze besluiten aangewezen autoriteiten bevoegd blijven om ze ten uitvoer te leggen;

Overwegende dat het dus aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toekomt om in dat verband een eigen regelgeving aan te nemen;

Op voorstel van de minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

Na beraadslaging,

Besluit :

TITEL 1. — ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. In dit besluit wordt overgegaan tot de omzetting naar Brussels recht van Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad, zoals gewijzigd door Richtlijn 2004/66/EG van de Raad van 26 april 2004 tot aanpassing van de Richtlijnen 1999/45/EG, 2002/83/EG, 2003/37/EG en 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad en de Richtlijnen 77/388/EEG, 91/414/EEG, 96/26/EG, 2003/48/EG en 2003/49/EG, op het gebied van vrij verkeer van goederen, vrijheid van dienstverlening, landbouw, vervoer en belastingen, in verband met de toetreding van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije, Richtlijn 2006/103/EG van de Raad van 20 november 2006 tot aanpassing van een aantal Richtlijnen op het gebied van het vervoersbeleid, in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië, Verordening (EG) nr. 1137/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 tot aanpassing aan besluit 1999/468/EG van de Raad van een aantal besluiten waarop de procedure van artikel 251 van het Verdrag van toepassing is, wat de regelgevingsprocedure met toetsing betreft - Aanpassing aan de regelgevingsprocedure met toetsing - deel een, Richtlijn 2013/22/EU van de Raad van 13 mei 2013 tot aanpassing van een aantal Richtlijnen op het gebied van het vervoersbeleid in verband met de toetreding van de Republiek Kroatië, Richtlijn (EU) 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs (voor de EER relevante tekst) en Verordening (EU) 2019/1243 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot aanpassing van een aantal rechtshandelingen die voorzien in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en zet Richtlijn (EU) 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs gedeeltelijk om.

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° 'vakbekwaamheid': de bekwaamheid van een bestuurder om een voertuig van groep C of groep D te besturen na het volgen van een opleiding die wordt gegeven volgens de voorschriften van dit besluit;

2° 'KB betreffende het rijbewijs': het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs;

3° « **attestation de conducteur** » : l'attestation visée au Règlement (CE) n° 1072/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant des règles communes pour l'accès au marché du transport international de marchandises par route;

4° « **Bruxelles-Mobilité** » : administration du Service Public Régional de Bruxelles chargée des équipements, des infrastructures et des déplacements;

5° « **CAP** » : Le certificat d'aptitude professionnelle constatant que son détenteur possède les capacités requises pour la conduite des catégories de véhicules du groupe C ou du groupe D. Il s'agit du CAP de qualification initiale remplacé par des CAP de formation continue successifs;

6° « **CAP de catégorie C** » : le certificat d'aptitude professionnelle requis pour la conduite d'un véhicule du groupe C;

7° « **CAP de catégorie D** » : le certificat d'aptitude professionnelle requis pour la conduite d'un véhicule du groupe D;

8° « **centre d'examen** » : le centre qui organise l'examen du permis de conduire, l'examen de qualification initiale, l'examen combiné ou l'examen complémentaire pour la conduite des véhicules des groupes C et D, conformément aux dispositions du chapitre 3 du titre 3;

9° « **centre de formation** » : le centre agréé qui organise les cours pour l'examen de qualification initiale, l'examen combiné ou l'examen complémentaire pour la conduite des véhicules des groupes C et D et qui propose les cours de formation continue;

10° « **CAP de formation continue** » : certificat d'aptitude professionnelle délivré à la suite d'une formation continue;

11° « **certificat de qualification initiale** » : certificat délivré comme preuve de la réussite d'un examen de qualification initiale, d'un examen combiné ou d'un examen complémentaire;

12° « **certificat de qualification initiale complémentaire** » : certificat de qualification initiale décerné au titulaire d'un certificat de qualification initiale C ou D à la suite de la réussite d'un examen de qualification initiale de l'autre catégorie;

13° « **certificat de qualification initiale C** » : certificat de qualification initiale pour la conduite d'un véhicule de la catégorie C;

14° « **certificat de qualification initiale D** » : certificat de qualification initiale pour la conduite d'un véhicule du groupe D;

15° « **Code 95** » : le code harmonisé apposé par chaque État membre de l'Union européenne sur le permis de conduire ou sur la carte de qualification de conducteur attestant d'un CAP de qualification initiale ou d'un CAP de formation continue tel qu'il est visé à l'annexe 7 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire qui correspond au certificat d'aptitude professionnelle;

16° « **demande de permis de conduire** » : le document visé par l'article 17 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire;

17° « **établissements d'enseignement** » : les établissements d'enseignement organisés, subsidiés ou reconnus conformément à la législation et les normes qualitatives des communautés;

18° « **examen combiné** » : examen consistant à présenter simultanément l'examen en vue de l'obtention du permis de conduire et le certificat de qualification initiale;

19° « **formation continue** » : formation permettant aux titulaires d'un CAP de mettre à jour les connaissances essentielles pour leur fonction, en mettant en particulier l'accent sur la sécurité routière, sur la santé et la sécurité au travail, et sur la réduction de l'incidence de la conduite sur l'environnement;

20° « **Ministre** » : le Ministre qui a la sécurité routière dans ses attributions;

21° « **permis de conduire européen** » : tout permis de conduire visé par l'article 23, § 2, 1° de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, délivré par un État membre de l'Union européenne ou de l'Espace économique européen;

22° « **permis de conduire provisoire** » : le permis de conduire provisoire modèle 3, tel que visé par les articles 6 à 9 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire, validé pour un véhicule du groupe C ou D;

23° « **Région** » : Région de Bruxelles-Capitale;

3° 'bestuurdersattest': het attest bedoeld in Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg;

4° 'Brussel Mobiliteit': administratie van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel belast met de voorzieningen, infrastructuur en verplaatsingen;

5° 'getuigschrift van vakbekwaamheid': het getuigschrift van vakbekwaamheid waarmee wordt aangetoond dat de houder ervan over de vereiste vaardigheden beschikt om de categorieën van voertuigen van groep C of groep D te besturen. Het gaat om het getuigschrift van vakbekwaamheid ten bew[00c4][00b3]ze van het behalen van een basiskwalificatie dat wordt vervangen door opeenvolgende getuigschriften van nascholing;

6° 'getuigschrift van categorie C': het vereiste getuigschrift van vakbekwaamheid voor het besturen van een voertuig van groep C;

7° 'getuigschrift van categorie D': het vereiste getuigschrift van vakbekwaamheid voor het besturen van een voertuig van groep D;

8° 'examencentrum': het centrum dat het rijbewijsexamen, het examen basiskwalificatie, het gecombineerd examen of het aanvullend examen voor het besturen van voertuigen van groepen C en D organiseert, in overeenstemming met de bepalingen van hoofdstuk 3 van titel 3;

9° 'opleidingscentrum': het erkend centrum dat de cursussen voor het examen basiskwalificatie, het gecombineerd examen of het aanvullend examen voor het besturen van voertuigen van groepen C en D organiseert en dat de nascholingscursussen aanbiedt;

10° 'getuigschrift van nascholing': getuigschrift van vakbekwaamheid dat na het volgen van een nascholing wordt afgeleverd;

11° 'getuigschrift van basiskwalificatie': getuigschrift afgeleverd als bewijs voor het slagen voor een examen basiskwalificatie, een gecombineerd examen of een aanvullend examen;

12° 'getuigschrift van aanvullende basiskwalificatie': getuigschrift van basiskwalificatie uitgereikt aan een houder van een getuigschrift van basiskwalificatie C of D na het slagen voor een examen basiskwalificatie van de andere categorie;

13° 'getuigschrift van basiskwalificatie C': getuigschrift van basiskwalificatie voor het besturen van een voertuig van categorie C;

14° 'getuigschrift van basiskwalificatie D': getuigschrift van basiskwalificatie voor het besturen van een voertuig van categorie D;

15° 'code 95': de geharmoniseerde code die door elke lidstaat van de Europese Unie wordt aangebracht op het rijbewijs dat of op de bestuurderskwalificatiekaart die als bewijs dient voor het behalen van een getuigschrift van vakbekwaamheid ten bew[00c4][00b3]ze van het behalen van een basiskwalificatie of van een getuigschrift van nascholing, zoals bedoeld in bijlage 7 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs dat overeenstemt met het getuigschrift van vakbekwaamheid;

16° 'rijbewijsaanvraag': het document zoals bedoeld in artikel 17 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs;

17° 'onderwijsinstellingen': de overeenkomstige toepasselijke wetgeving en de geldende kwaliteitsnormen van de gemeenschappen georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstellingen;

18° 'gecombineerd examen': examen waarbij het examen om het rijbewijs en het getuigschrift van basiskwalificatie te behalen gelijktijdig worden afgelegd;

19° 'nascholing': opleiding waarmee de houders van een getuigschrift van vakbekwaamheid de essentiële kennis voor hun functie kunnen bijschaven, door in het bijzonder de nadruk te leggen op verkeersveiligheid, gezondheid en veiligheid op het werk en op de vermindering van de door het besturen van voertuigen veroorzaakte milieu-impact;

20° 'minister': de minister die bevoegd is voor verkeersveiligheid;

21° 'Europees rijbewijs': elk rijbewijs bedoeld in artikel 23, § 2, 1° van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, afgegeven door een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte;

22° 'voorlopig rijbewijs': het voorlopig rijbewijs model 3, zoals bedoeld in artikelen 6 tot 9 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, gevalideerd voor een voertuig van groep C of D;

23° 'Gewest': het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

24° « RGPD » : Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données et abrogeant la Directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données).

25° « résidence normale » : le lieu où une personne demeure habituellement, c'est-à-dire pendant au moins 185 jours par année civile, en raison d'attachments personnelles et professionnelles, ou, dans le cas d'une personne sans attaches professionnelles, en raison d'attachments personnelles, révélant des liens étroits entre elle-même et l'endroit où elle habite.

Toutefois, la résidence normale d'une personne dont les attachments professionnelles sont situées dans un lieu différent de celui de ses attachments personnelles et qui, de ce fait, est amenée à séjourner alternativement dans les lieux différents situés dans deux ou plusieurs États est censée se situer au lieu de ses attachments personnelles, à condition qu'elle y retourne régulièrement. Cette dernière condition n'est pas requise lorsque la personne effectue un séjour dans un autre État pour l'exécution d'une mission d'une durée déterminée. La fréquentation d'une université ou d'une école n'implique pas le transfert de la résidence normale;

26° « services réguliers » :

a) les services réguliers : les services qui assurent le transport de voyageurs selon une fréquence et sur une relation déterminée, les voyageurs pouvant être pris en charge et déposés à des arrêts préalablement fixés. Les services réguliers sont accessibles à tout le monde, nonobstant, le cas échéant, l'obligation de réserver. Le caractère régulier du service n'est pas affecté par le fait d'une adaptation des conditions d'exploitation du service;

b) « les services réguliers spécialisés » : les services qui, quel que soit l'organisateur des transports, assurent le transport de catégories déterminées de voyageurs, à l'exclusion d'autres voyageurs, dans la mesure où ces services sont effectués aux conditions indiquées sous le point a). Le caractère régulier de ce service n'est pas affecté par le fait que l'organisation du transport est adaptée aux besoins variables des utilisateurs;

27° « véhicule » : tout moyen de transport par route visé à l'article 2, point 2.14 de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique (Code de la route);

28° « véhicule à moteur » : tout véhicule pourvu d'un moteur de propulsion et circulant sur route par ses moyens propres.

Ne sont pas considérés comme véhicules à moteur les cycles équipés d'un moteur électrique d'appoint d'une puissance nominale continue maximale de 0,25 kW, dont l'alimentation est réduite progressivement et finalement interrompue lorsque le véhicule atteint la vitesse de 25 km/h, ou plus tôt si le conducteur arrête de pédaler;

29° « véhicules de groupe C » : les véhicules à moteur des catégories C1, C1+E, C et C+E visés par l'article 2 de l'AR permis de conduire;

30° « véhicules de groupe D » : les véhicules à moteur des catégories D1, D1+E, D et D+E visés par l'article 2 de l'AR permis de conduire;

Art. 3. Le présent arrêté s'applique à l'activité de conduite sur le territoire de la Région au moyen de véhicules de groupe C ou de groupe D pour lesquels un permis de conduire ou un permis de conduire reconnu comme équivalent est requis, pour :

1° Les ressortissants de l'Union européenne;

2° Les ressortissants d'un pays tiers employés ou utilisés par une entreprise établie dans un des États membres de l'Union européenne.

Art. 4. §1er. Le présent arrêté ne s'applique pas aux conducteurs des véhicules :

1° dont la vitesse maximale autorisée ne dépasse pas 45 km par heure;

2° affectés aux services des forces armées, de la protection civile, des pompiers, des forces responsables du maintien de l'ordre public et des services de transport d'urgence en ambulance ou placés sous le contrôle de ceux-ci, lorsque le transport est effectué aux fins des tâches qui ont été assignées à ces services;

3° subissant des tests sur route à des fins d'amélioration technique, de réparation, d'entretien, et des véhicules neufs ou transformés non encore mis en circulation;

24° 'AVG' : Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

25° 'normale verblijfplaats' : de plaats waar een persoon gewoonlijk verblijft, d.w.z. gedurende minstens 185 dagen per kalenderjaar, wegens persoonlijke en beroepsbindingen, of, in het geval van een persoon zonder beroepsbindingen, wegens persoonlijke bindingen, die wijzen op nauwe banden tussen hemzelf en de plaats waar hij woont.

De normale verblijfplaats van iemand die zijn beroepsbindingen op een andere plaats dan zijn persoonlijke bindingen heeft en daardoor afwisselend op verschillende plaatsen in twee of meer staten verblijft, wordt evenwel geacht zich op dezelfde plaats als zijn persoonlijke bindingen te bevinden, op voorwaarde dat hij daar op geregeld tijden terugkeert. Deze laatste voorwaarde vervalt wanneer de betrokken voor een opdracht van een bepaalde duur in een andere Staat verblijft. Het feit dat college wordt gelopen of een school wordt bezocht, houdt niet in dat de normale verblijfplaats wordt verplaatst;

26° 'diensten voor geregeld vervoer' :

a) diensten voor geregeld vervoer: diensten die personen met een bepaalde regelmaat en langs een bepaalde reisweg vervoeren, waarbij op vooraf vastgestelde stopplaatsen reizigers mogen worden opgepikt of mogen worden afgezet. De geregelde diensten zijn voor iedereen toegankelijk, ongeacht, in voorkomend geval, de verplichting om de reis te boeken. Aan het geregelde karakter van het vervoer wordt geen afbreuk gedaan door eventuele aanpassingen van de exploitatievooraarden;

b) 'bijzondere vormen van geregeld vervoer': diensten, ongeacht door wie ze worden georganiseerd, voor vervoer van bepaalde categorieën van reizigers, met uitsluiting van andere reizigers, voor zover dat vervoer op de in punt a) bepaalde wijze geschiedt. De aanpassing van de organisatie van het vervoer aan de wisselende behoeften van de gebruikers doet aan het geregelde karakter van deze dienst geen afbreuk;

27° 'voertuig' : elk middel voor het vervoer over de weg, bedoeld in artikel 2, punt 2.14 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (verkeersreglement);

28° 'motorvoertuig' : elk zichzelf over de weg voortbewegend voertuig uitgerust met een aandrijfmotor.

Worden niet beschouwd als motorvoertuig, rijwielen uitgerust met een elektrische hulpmotor met een nominale continu vermogen van maximaal 0,25 kW, waarvan de aandrijfkracht geleidelijk verminderd en ten slotte wordt onderbroken wanneer het voertuig een snelheid van 25 km/u bereikt, of eerder, indien de bestuurder ophoudt met trappen;

29° 'voertuigen van groep C' : de motorvoertuigen van categorieën C1, C1+E, C en C+E, bedoeld in artikel 2 van het KB betreffende het rijbewijs;

30° 'voertuigen van groep D' : de motorvoertuigen van categorieën D1, D1+E, D et D+E, bedoeld in artikel 2 van het KB betreffende het rijbewijs.

Art. 3. Dit besluit is van toepassing op het besturen van voertuigen van groep C of groep D op het grondgebied van het Gewest, waarvoor een rijbewijs of een als gel[00c4][00b3]kwaardig erkend rijbewijs is vereist, voor:

1° onderdanen van de Europese Unie;

2° onderdanen van een derde land, die in dienst zijn van of werken voor een onderneming die in een van de lidstaten van de Europese Unie is gevestigd.

Art. 4. § 1. Dit besluit is niet van toepassing op bestuurders van voertuigen:

1° waarvan de toegestane maximumsnelheid niet meer dan 45 km per uur bedraagt;

2° die in gebruik bij of onder controle staan van de strijdkrachten, de burgerbescherming, de brandweer en diensten verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en diensten van dringend ziekenvervoer of die onder hun gezag zijn geplaatst, wanneer het vervoer wordt verricht met het oog op de uitvoering van de aan deze diensten toegezwezen taken;

3° die op de weg worden getest in verband met technische verbeteringen, reparatie, onderhoud, en nieuwe of omgebouwde voertuigen die nog niet in het verkeer zijn gebracht;

4° pour lesquels un permis de conduire de catégorie D ou D1 est exigé, qui sont conduits, sans passagers, par un agent de maintenance vers ou depuis un centre de maintenance situé à proximité de la plus proche base de maintenance utilisée par le transporteur, à condition que la conduite du véhicule ne constitue pas l'activité principale du conducteur;

5° utilisés dans des états d'urgence ou affectés à des missions de sauvetage, y compris les véhicules utilisés pour le transport non commercial d'aide humanitaire;

6° utilisés pour le transport non commercial de voyageurs ou de marchandises;

7° transportant du matériel, de l'équipement ou des machines destinés à être utilisés par les conducteurs dans l'exercice de leurs fonctions, à condition que la conduite du véhicule ne constitue pas l'activité principale des conducteurs;

8° utilisés, ou loués sans chauffeur, par des entreprises d'agriculture, d'horticulture, de sylviculture, d'élevage ou de pêche pour le transport de marchandises dans le cadre de leur activité professionnelle spécifique, sauf si la conduite relève de l'activité principale du conducteur ou si le véhicule est conduit sur une distance supérieure à 5 km à partir du lieu d'établissement de l'entreprise qui est propriétaire du véhicule, le loue ou l'achète par crédit-bail.

§ 2. La conduite occupant moins de 30 % du temps de travail mensuel est présumée ne pas constituer l'activité principale du conducteur au sens des points 4°, 7° et 8° du § 1er. Les conducteurs qui excèdent le pourcentage de 30 % de temps de travail mensuel doivent démontrer en quoi la conduite de leur véhicule ne peut pas être considérée comme leur activité principale.

Art. 5. Le présent arrêté ne s'applique pas lorsque toutes les conditions suivantes sont remplies :

1° la conduite des véhicules a lieu dans des zones rurales aux fins de l'approvisionnement de la propre entreprise du conducteur;

2° le conducteur ne propose pas de services de transport;

3° le transport est occasionnel et n'a pas d'incidences sur la sécurité routière. Le Ministre détermine en quoi consiste un transport occasionnel n'ayant pas d'incidences sur la sécurité routière.

TITRE 2. — L'APTITUDE PROFESSIONNELLE

CHAPITRE 1er. — Le CAP

Section 1. — Principes

Art. 6. § 1er. Les conducteurs visés à l'article 3 doivent, sous réserve des exemptions mentionnées à l'article 4 et aux paragraphes suivants du présent article, disposer d'un CAP, en ordre de validité, de la catégorie C ou de la catégorie D, délivré par un des États membres de l'Union européenne.

§ 2. Sont dispensés de l'obligation de disposer d'un CAP, les conducteurs :

1° qui subissent l'examen pratique ou qui se soumettent à l'apprentissage en préparation à ce dernier, conformément aux dispositions du présent arrêté;

2° d'un véhicule affecté à l'enseignement de la conduite avec l'assistance d'un instructeur;

3° visés à l'article 4, 4° et 8° de l'AR Permis de conduire;

4° candidats visés à l'article 4, 5°, 6°, 7°, 9° et 15° de l'AR Permis de conduire.

§ 3. Est dispensé de l'obligation de disposer d'un CAP, le conducteur qui est en possession d'un document valable, tel que visé à l'article 9, § 1er, délivré par l'autorité compétente d'un État membre de l'Union européenne ou de l'Espace économique européen ou de la Suisse, mentionnant le Code 95. La mention du Code 95 sur le document, visé à l'article 9, § 1er, n'est pas obligatoire si le document a été délivré avant le 23 mai 2020.

Art. 7. § 1er. L'activité de conduite relevant du champ d'application du présent arrêté est subordonnée à une obligation de qualification initiale et à une obligation de formation continue.

Les examens présentés pour une qualification initiale donnent lieu à un CAP attestant de la qualification initiale. La formation présentée pour la formation continue donne lieu à un CAP attestant de la formation continue.

4° waarvoor een rijbewijs van categorie D of D1 is vereist, die worden bestuurd, zonder passagiers, door een onderhoudsmedewerker naar of van een onderhoudscentrum in de buurt van de dichtstbij gelegen onderhoudsbasis waarvan de vervoerder gebruikmaakt, op voorwaarde dat het besturen van het voertuig niet de hoofdactiviteit van de bestuurder is;

5° die worden gebruikt in noedsituaties of voor reddingsoperaties, met inbegrip van voertuigen die worden gebruikt bij niet-commerciële vervoersoperaties met betrekking tot humanitaire hulp;

6° die worden gebruikt voor het niet-commerciële vervoer van reizigers of goederen;

7° die materieel, uitrusting of machines vervoeren die bestemd zijn om door de bestuurders te worden gebruikt in de uitoefening van hun functies, op voorwaarde dat het besturen van het voertuig niet de hoofdactiviteit van de bestuurders is;

8° die worden gebruikt, of zonder bestuurder worden gehuurd, door landbouw-, tuinbouw-, bosbouw-, veeteelt- of visserijbedrijven voor het vervoer van goederen in het kader van hun specifieke beroepsactiviteit, tenzij het rijden behoort tot de hoofdactiviteit van de bestuurder of tenzij het voertuig wordt bestuurd over een afstand van meer dan 5 km vanaf de vestigingsplaats van de onderneming die eigenaar is van het voertuig, het huurt of koopt via leasing.

§ 2. Indien het besturen van het voertuig minder dan 30% van de maandelijkse werktijd in beslag neemt, wordt het niet beschouwd als de hoofdactiviteit van de bestuurder, in de zin van punten 4°, 7° en 8° van § 1. De bestuurders die het percentage van 30% van de maandelijkse werktijd overschrijden, moeten aantonen waarom het besturen van hun voertuig niet als hun hoofdactiviteit kan worden beschouwd.

Art. 5. Dit besluit is niet van toepassing wanneer aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

1° er wordt met de voertuigen gereden in landbouwgebieden met het oog op de bevoorrading van de eigen onderneming van de bestuurder;

2° de bestuurder biedt geen vervoerdiensten aan;

3° en het vervoer is occasioneel en heeft geen gevolgen voor de verkeersveiligheid. De minister bepaalt wat moet worden verstaan onder occasioneel vervoer zonder gevolgen voor de verkeersveiligheid.

TITEL 2. — VAKBEKWAAMHEID

HOOFDSTUK 1. — Het getuigschrift van vakbekwaamheid

Afdeling 1. — Principes

Art. 6. § 1. De bestuurders bedoeld in artikel 3 moeten, onder voorbehoud van de in artikel 4 en de volgende paragrafen van dit artikel vermelde vrijstellingen, over een geldig door een van de lidstaten van de Europese Unie afgeleverd getuigschrift van categorie C of van categorie D beschikken.

§ 2. Worden vrijgesteld van de verplichting om over een getuigschrift van vakbekwaamheid te beschikken:

1° de bestuurders die in overeenstemming met de bepalingen van dit besluit het praktische examen afleggen of met het oog daarop een scholing volgen;

2° de bestuurders van een voertuig dat bestemd is voor het rijonderricht met bijstand van een instructeur;

3° de bestuurders bedoeld in artikel 4, 4° en 8° van het KB betreffende het rijbewijs;

4° de kandidaten bedoeld in artikel 4, 5°, 6°, 7°, 9° en 15° van het KB betreffende het rijbewijs.

§ 3. Wordt vrijgesteld van de verplichting om over een getuigschrift van vakbekwaamheid te beschikken, de bestuurder die in het bezit is van een geldig document, zoals bedoeld in artikel 9, § 1, afgeleverd door de bevoegde autoriteit van een lidstaat van de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte of van Zwitserland, met vermelding van code 95. De vermelding van code 95 op het document, bedoeld in artikel 9, § 1 is niet verplicht wanneer het document vóór 23 mei 2020 is afgeleverd.

Art. 7. § 1. Het besturen van een voertuig dat onder het toepassingsgebied van dit artikel valt, is onderworpen aan een verplichting om een basiskwalificatie te verkrijgen en een nascholing te volgen.

De examens die worden afgelegd voor een basiskwalificatie, geven aanleiding tot een getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijze van het behalen van de basiskwalificatie. De gevuld opleiding voor de nascholing geeft aanleiding tot een getuigschrift van nascholing.

§ 2. Le CAP attestant de la qualification initiale consiste en :

1° un certificat de qualification initiale obtenu à la suite d'un examen de qualification initiale tel que prévu au chapitre 2 du titre 4;

2° un certificat de qualification initiale obtenu à la suite d'un examen combiné tel que prévu au chapitre 3 du titre 4;

3° un certificat de qualification initiale complémentaire obtenu à la suite d'un examen complémentaire tel que prévu au chapitre 4 du titre 4.

§ 3. Le CAP de qualification initiale obtenu par un ressortissant de l'Union européenne dans l'État où il a sa résidence normale est valable sur le territoire de la Région.

Le CAP de qualification initiale obtenu par un ressortissant d'un pays tiers à l'Union européenne employés ou utilisés par une entreprise établie dans un État membre de l'Union européenne, obtenu dans l'État membre où l'entreprise est établie ou dans l'État membre qui leur a délivré un permis de travail est valable sur le territoire de la Région.

§ 4. Le CAP attestant de la qualification initiale a une durée de validité, calculée à compter de la date de sa délivrance, de cinq ans.

§ 5. Le Ministre délivre un CAP de formation continue, d'une durée de cinq ans, remplaçant le CAP de qualification initiale sur base de l'achèvement d'une formation continue conformément au Titre 5 du présent arrêté.

§ 6. Dans l'hypothèse où un conducteur obtient un certificat de qualification initiale complémentaire, la durée de validité de son CAP de qualification initiale est prolongée jusqu'à l'échéance de son certificat de qualification initiale obtenu dans le cadre de l'examen complémentaire, d'une durée de 5 ans.

Le modèle du formulaire de demande de prolongation est déterminé par Bruxelles Mobilité.

Art. 8. § 1er. L'âge minimum pour l'obtention d'un CAP de catégorie C est fixé à 18 ans.

§ 2. L'âge minimum pour l'obtention d'un CAP de catégorie D est fixé à 21 ans pour :

1° le transport réguliers de voyageurs de maximum 50 kilomètres au moyen d'un véhicule nécessitant un permis de conduire D ou D + E;

2° les conducteurs qui sont déjà en possession d'un CAP de formation continue pour la conduite d'un véhicule nécessitant un permis de conduire D1 ou D1 + E.

Par dérogation à l'alinéa 1, cet âge est fixé :

1° à 23 ans pour le candidat-conducteur d'un véhicule destiné aux transports de voyageurs des catégories de permis de conduire D et D + E, à condition qu'il soit titulaire du CAP;

2° à 18 ans pour l'obtention d'un CAP de catégorie D qui est uniquement valable pour la conduite sans passagers et sur le territoire belge dans le cadre des cas visés par les points 1° et 2° du paragraphe 2.

3° à 20 ans pour l'obtention d'un CAP de catégorie D qui est seulement valable pour le transport de voyageurs sur le territoire de la Belgique.

Section 2. — Délivrance du CAP

Art. 9. § 1. Le Code 95, ainsi que la date d'échéance du CAP, est apposé, par le Ministre sur présentation d'un certificat de qualification initiale C ou d'un certificat de qualification initiale D prévu à l'article 7, § 1er, sur :

1° l'attestation de conducteur pour les personnes qui effectuent du transport de marchandises et qui ne sont pas titulaires d'un permis de conduire belge ou européen;

2° la carte de qualification de conducteur, visée à l'article 46.

§ 2. Dans le cas des CAP de formation continue, le Code 95 figure sur l'attestation de conducteur et sur la carte de qualification de conducteur visée à l'article 46.

§ 3. La mention du Code 95 sur un des documents visés au § 1er ou au § 2 n'est pas obligatoire si le document a été délivré avant le 23 mai 2020.

§ 2. Het getuigschrift van vakbekwaamheid dat als bewijs dient voor het behalen van de basiskwalificatie bestaat uit:

1° een getuigschrift van basiskwalificatie dat werd behaald na het afleggen van een examen basiskwalificatie, zoals voorzien in hoofdstuk 2 van titel 4;

2° een getuigschrift van basiskwalificatie dat werd behaald na het afleggen van een gecombineerd examen, zoals voorzien in hoofdstuk 3 van titel 4;

3° een getuigschrift van aanvullende basiskwalificatie dat werd behaald na het afleggen van een aanvullend examen, zoals voorzien in hoofdstuk 4 van titel 4.

§ 3. Het getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie dat wordt verkregen door een onderdaan van de Europese Unie in een lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft, is geldig op het grondgebied van het Gewest.

Het getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie dat wordt verkregen door een onderdaan van een derde land van de Europese Unie die in dienst is of werkt voor een in een lidstaat gevestigde onderneming of in de lidstaat die hem een werkvergunning heeft afgegeven, is geldig op het grondgebied van het Gewest.

§ 4. Het getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie heeft een geldigheidsduur van vijf jaar, te rekenen vanaf het moment van de afgifte van het getuigschrift.

§ 5. De minister levert een getuigschrift van nascholing met een geldigheidsduur van vijf jaar af, ter vervanging van het getuigschrift van basiskwalificatie op basis van het afronden van een nascholing in overeenstemming met titel 5 van dit besluit.

§ 6. Indien een bestuurder een getuigschrift van aanvullende basiskwalificatie behaalt, wordt de geldigheidsduur van zijn getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijze van het behalen van een basiskwalificatie verlengd tot de vervaldag van zijn getuigschrift van basiskwalificatie dat in het kader van het aanvullend examen werd behaald, met een duur van 5 jaar.

Het model van het formulier voor de aanvraag van de verlenging wordt door Brussel Mobiliteit vastgesteld.

Art. 8. § 1. De minimumleeftijd voor het behalen van een getuigschrift van categorie C is 18 jaar.

§ 2. De minimumleeftijd voor het behalen van een getuigschrift van categorie D is 21 jaar voor:

1° het regelmatig vervoer van reizigers met een voertuig waarvan het traject ten hoogste 50 km bedraagt en waarvoor een rijbewijs D of D+E is vereist;

2° de bestuurders die al in het bezit zijn van een getuigschrift van nascholing voor het besturen van een voertuig waarvoor een rijbewijs D1 of D1+E is vereist.

In afwijking van het eerste lid wordt deze leeftijd vastgelegd op:

1° 23 jaar voor de kandidaat-bestuurder van een voertuig dat is bestemd voor het vervoer van reizigers van de rijbewijscategorieën D en D+E, op voorwaarde dat hij houder is van een getuigschrift van vakbekwaamheid;

2° 18 jaar voor het behalen van een getuigschrift van categorie D dat enkel geldig is voor het besturen van een voertuig zonder passagiers en op het Belgisch grondgebied in het kader van de gevallen bedoeld in punten 1° en 2° van het tweede lid;

3° 20 jaar voor het behalen van een getuigschrift van categorie D dat enkel geldig is op het grondgebied van België voor het vervoeren van reizigers.

Afdeling 2. — Afgifte van het getuigschrift van vakbekwaamheid

Art. 9. § 1. Code 95, evenals de vervaldatum van het getuigschrift van vakbekwaamheid, wordt op vertoon van een getuigschrift van basiskwalificatie C of van een getuigschrift van basiskwalificatie D, zoals bedoeld in artikel 7, § 1, door de minister aangebracht op:

1° het bestuurdersattest voor personen die goederen vervoeren en geen houder zijn van een Belgisch of Europees rijbewijs;

2° de bestuurderskwalificatiekaart, zoals bedoeld in artikel 46.

§ 2. In het geval van getuigschriften van nascholing staat code 95 op het bestuurdersattest en op de bestuurderskwalificatiekaart, zoals bedoeld in artikel 46.

§ 3. De vermelding van code 95 op een van de documenten, bedoeld in § 1 of § 2 is niet verplichtwanneer het document vóór 23 mei 2020 werd aangeleverd.

CHAPITRE 2. — *La carte de qualification de conducteur*

Art. 10. § 1er. Les conducteurs qui ont obtenu un certificat de qualification initiale en Belgique et qui ne remplissent pas les conditions pour obtenir un permis de conduire belge tel que visé à l'article 3, § 1er, de l'AR Permis de conduire, peuvent obtenir une carte de qualification de conducteur dont le modèle figure à l'annexe jointe au présent arrêté s'ils remplissent une des conditions suivantes :

1° ils sont employés par ou travaillent pour une entreprise établie en Région de Bruxelles-Capitale;

2° ils sont titulaires d'un permis de travail délivré par la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Le permis de conduire étranger dont ces conducteurs sont titulaires pour la catégorie de véhicule en question doit être encore valable.

§ 3. Ces conducteurs demandent par voie électronique la carte de qualification de conducteur auprès de Bruxelles-Mobilité. Le modèle du formulaire de demande est établi par le Ministre.

TITRE 3. — *LES CENTRES DE FORMATION ET LES CENTRES D'EXAMEN*

CHAPITRE 1er. — *Dispositions générales*

Art. 11. Chaque candidat présente les examens et la formation continue dans le centre d'examen ou de formation de son choix.

CHAPITRE 2. — *Les centres de formation*

Art. 12. § 1er. Le Ministre agrée les centres de formation ou délivre le renouvellement d'agrément dans un délai de trois mois à compter de la date à laquelle le demandeur a été averti du caractère complet de sa demande.

§ 2. La demande d'agrément ou de renouvellement d'agrément est introduite par écrit auprès de Bruxelles Mobilité.

§ 3. Le Ministre peut accorder un agrément partiel aux centres de formation qui limitent l'aspect de la formation continue au transport de marchandises ou au transport de voyageurs.

§ 4. L'agrément est attribué pour une période de cinq ans. Cet agrément peut être renouvelé pour une période de cinq ans sur une nouvelle demande d'agrément du centre de formation.

§ 5. La demande de renouvellement d'agrément doit être introduite au plus tard six mois avant la date d'expiration de la validité de l'agrément.

§ 6. Le ministre attribue un numéro d'agrément à chaque centre de formation agréé.

§ 7. L'octroi de l'agrément ainsi que l'octroi du renouvellement d'agrément sont publiés au *Moniteur belge*.

Art. 13. La demande d'agrément ou de renouvellement d'agrément doit être accompagnée des informations suivantes :

1° les mesures que le centre de formation a prises au moment de la demande ou celles qu'il prendra encore en vue d'apporter la preuve dans les trois ans qu'il a obtenu un certificat Q*for, ISO, CEDEO, un agrément EFQM ou un autre certificat ou agrément admis par le Ministre. Cette exigence ne vaut pas pour les établissements d'enseignement;

2° la liste des instructeurs chargés de la formation continue avec leurs qualifications et leur domaine d'activité ainsi que l'identité du directeur;

3° l'information sur les locaux où les cours ont lieu et sur le matériel pédagogique. Cette information comprend en ce qui concerne les formations « conduite rationnelle » également l'information ayant trait aux moyens mis à disposition pour les travaux pratiques et au parc de véhicules utilisé;

4° les conditions de participation aux cours, entre autres le nombre requis de participants;

5° l'information dont il ressort que chacune des conditions visées à l'article 15, sont satisfaites.

Art. 14. § 1er. Pour pouvoir être agréé, le centre de formation remplit les conditions suivantes :

1° il doit disposer au moins d'un ordinateur équipé d'une connexion à l'internet en vue de la communication électronique des données concernant la formation continue organisée et les participants aux cours via un service web de Bruxelles Mobilité.

HOOFDSTUK 2. — *De bestuurderskwalificatiekaart*

Art. 10. § 1. De bestuurders die een getuigschrift van basiskwalificatie in België hebben verworven en niet aan de voorwaarden voldoen om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen, zoals bedoeld in artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs, kunnen een bestuurderskwalificatiekaart verkrijgen, waarvan het model als bijlage bij dit besluit is gevoegd, als ze aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

1° ze zijn in dienst van of werken voor een onderneming die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is gevestigd;

2° ze zijn houder van een door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afgeleverde werkvergunning.

§ 2. Het buitenlands rijbewijs voor de desbetreffende voertuigcategorie waarvan deze bestuurders houder zijn, moet nog geldig zijn.

§ 3. Deze bestuurders vragen via elektronische weg de bestuurderskwalificatiekaart bij Brussel Mobiliteit aan. Het model van het aanvraagformulier wordt door de minister opgesteld.

TITEL 3. — *DE OPLEIDINGSCENTRA EN DE EXAMENCENTRA*

HOOFDSTUK 1. — *Algemene bepalingen*

Art. 11. Elke kandidaat legt de examens af en volgt de nascholing in het examen- of opleidingscentrum van zijn keuze.

HOOFDSTUK 2. — *De opleidingscentra*

Art. 12. § 1. De minister erkent de opleidingscentra of levert de verlenging van de erkenning af binnen drie maanden na de datum waarop de aanvrager in kennis is gesteld van de volledigheid van zijn aanvraag.

§ 2. De aanvraag tot erkenning of tot verlenging van de erkenning wordt schriftelijk bij Brussel Mobiliteit ingediend.

§ 3. De minister kan een gedeeltelijke erkenning toekennen aan de opleidingscentra die het aspect van de nascholing beperkt tot het vervoer van goederen of reizigers.

§ 4. De erkenning wordt toegekend voor een periode van vijf jaar. Deze erkenning kan worden verlengd voor een periode van vijf jaar na de indiening van een nieuwe erkenningsaanvraag van het opleidingscentrum.

§ 5. De aanvraag tot verlenging van de erkenning moet ten laatste zes maanden vóór de vervaldatum van de geldigheidsduur van de erkenning worden ingediend.

§ 6. De minister kent aan elk erkend opleidingscentrum een erkenningsnummer toe.

§ 7. De toekenning van de erkenning en van de verlenging van de erkenning worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 13. De aanvraag tot erkenning of tot verlenging van de erkenning moet van de volgende informatie worden vergezeld:

1° de maatregelen die het opleidingscentrum heeft genomen op het ogenblik van de aanvraag of de maatregelen die het nog zal nemen om binnen de drie jaar te bewijzen dat het een certificaat Q*for, ISO, CEDEO, EFQM of een ander certificaat of andere erkenning heeft verkregen zoals toegelaten door de minister. Deze vereiste geldt niet voor de onderwijsinstellingen;

2° de lijst van de instructeurs die belast zijn met de nascholing met hun kwalificatie en hun activiteitendomein, alsook de identiteit van de directeur;

3° de informatie over de lokalen waar de lessen plaatsvinden en over het lesmateriaal. Deze informatie omvat ook, met betrekking tot de opleiding 'rationeel rijden', de informatie over de middelen die beschikbaar worden gesteld voor het praktische werk en het gebruikte wagenpark;

4° de voorwaarden voor deelname aan de lessen, met inbegrip van het vereiste aantal deelnemers;

5° de gegevens waaruit blijkt dat aan elk van de in artikel 15 bedoelde voorwaarden is voldaan.

Art. 14. § 1. Om erkend te worden, moet het opleidingscentrum aan de onderstaande voorwaarden voldoen:

1° het moet beschikken over minstens één computer die is uitgerust met een internetverbinding voor de elektronische communicatie van de gegevens betreffende de georganiseerde nascholing en de deelnemers aan de lessen via een webservice van Brussel Mobiliteit;

2° il obtient, dans un délai de trois ans à partir de l'agrément, un certificat Q*for, ISO ou CEDEO, un agrément EFQM ou d'autres certificats ou agréments déterminés par arrêté ministériel;

3° les instructeurs du centre de formation disposent d'une expérience professionnelle suffisante dans les matières enseignées, sont informés et tiennent compte des développements les plus récents dans le domaine des exigences de formation professionnelle et soient formés en didactique et pédagogie;

4° les instructeurs de la partie pratique de la formation disposent au moins depuis sept ans du permis de conduire pour la catégorie concernée; les instructeurs doivent attester d'une expérience en tant que conducteurs professionnels ou d'une expérience de conduite analogue, telle que celle d'enseignants à la conduite automobile des véhicules lourds;

5° il dispose d'un directeur, représentant le centre de formation auprès des autorités publiques et responsable de l'organisation de l'enseignement et des tâches administratives;

6° il organise la formation continue dans les deux mois des inscriptions, quel que soit le nombre d'inscriptions;

7° en ce qui concerne la formation continue, il propose un programme de formation modulaire, conformément aux documents accompagnant la demande et aux dispositions du présent arrêté, dans lequel sont traités les sujets de l'annexe 1re de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, et qui sont pertinents pour la reconnaissance ou pour la reconnaissance partielle sollicitée. Le programme doit initialement recevoir l'approbation du Bruxelles Mobilité. A défaut de décision relative à l'approbation du programme de formation dans les soixante jours suivant sa réception, l'approbation est présumée être accordée;

S'il s'agit d'un agrément partiel délivré en application de l'article 12, § 3, il ressort du programme de formation que les sujets de l'annexe 1re du présent arrêté relatifs à la matière du transport de marchandises ou du transport de voyageurs ont bien été enseignés,

8° il soumet, selon les modalités déterminées par le Ministre, chaque changement de programme à l'approbation de Bruxelles Mobilité, qui approuve ou désapprouve les modifications dans un délai de soixante jours;

9° il participe aux réunions organisées par le Ministre. Cette participation peut se faire par la présence d'un représentant d'un groupement auquel sont affiliés les centres de formation;

10° il se conforme à toute instruction émanant du Ministre et fournit au Ministre toutes les informations en relation avec l'exercice de sa mission;

11° il rédige annuellement un rapport de ses activités dont le contenu est déterminé par le Ministre, et le transmet au plus tard le 31 mars de l'année qui suit à Bruxelles Mobilité;

§ 2. Le ministre peut déterminer des conditions plus précises auxquelles la demande d'agrément ou la demande de prolongation d'agrément doit satisfaire.

CHAPITRE 3. — *Les centres d'examen*

Art. 15. Les centres d'examen suivants peuvent organiser les examens visés au Titre 4 :

1° Les centres visés à l'article 25, § 1er, première phrase, de l'arrêté royal Permis de conduire;

2° les organismes visés à l'article 4, 4° et 8° de l'AR Permis de Conduire s'il s'agit de candidats qui y ont suivi la formation;

3° les organismes visés à l'article 4, 5°, de l'AR Permis de conduire s'il s'agit de candidats qui y ont suivi une formation ou de candidats qui ont suivi une formation dans les organismes visés à l'article 4, 7° et 15° du même arrêté.

Art. 16. § 1er. Les centres d'examen répondent aux conditions suivantes :

1° il doit disposer d'une infrastructure appropriée, en particulier de locaux et de terrains en dehors de la circulation ainsi que du matériel nécessaire pour faire passer les examens théoriques et pratiques, ainsi que des matériaux pédagogiques, prévus à l'annexe II de l'arrêté royal du 4 mai relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E tel que modifié;

2° het verkrijgt, binnen een termijn van drie jaar vanaf de erkenning, een certificaat Q*for, ISO of CEDEO, een erkenning EFQM of andere certificaten of erkenningen die bij ministerieel besluit zijn bepaald;

3° de lesgevers van het opleidingscentrum beschikken over voldoende beroepservaring in de onderwezen vakken, zijn op de hoogte van en houden rekening met de recentste ontwikkelingen op het gebied van beroepsopleidingsvereisten en hebben een opleiding didactiek en pedagogie gevolgd;

4° de lesgevers van het praktijkgedeelte van de opleiding beschikken sinds minstens zeven jaar over een rijbewijs voor de betrokken categorie; de lesgevers moeten aantonen dat ze ervaring hebben als professioneel bestuurder of een analoge rij-ervaring, zoals die van opleiders in het besturen van zware voertuigen;

5° het moet een directeur hebben die het opleidingscentrum vertegenwoordigt bij de overheid en die verantwoordelijk is voor de organisatie van de opleidingen en de pedagogische en administratieve taken;

6° het organiseert de nascholing binnen twee maanden na de inschrijvingen, ongeacht het aantal inschrijvingen;

7° wat de nascholing betreft, biedt het een modulair opleidingsprogramma aan, in overeenstemming met de documenten die bij de aanvraag zijn gevoegd en met de bepalingen van dit besluit, waarin de onderwerpen van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E worden behandeld en die relevant zijn voor de erkenning of voor de gedeeltelijke gevraagde erkenning. Het programma moet eerst door Brussel Mobiliteit worden goedgekeurd. Bij gebrek aan een beslissing over de goedkeuring van het opleidingsprogramma binnen zestig dagen na ontvangst ervan, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Indien het gaat om een gedeeltelijke erkenning die wordt verleend in toepassing van artikel 12, § 3, blijkt uit het opleidingsprogramma dat wel degelijk een opleiding werd gegeven over de onderwerpen van bijlage 1 van dit besluit betreffende het vervoer van goederen of het vervoer van reizigers;

8° het moet, volgens de door de minister vastgelegde modaliteiten, elke programmawijziging voor goedkeuring overleggen aan Brussel Mobiliteit, dat de wijzigingen goedkeurt of afwijst binnen een termijn van zestig dagen;

9° het neemt deel aan de vergaderingen die door de minister worden georganiseerd. Deze deelname is mogelijk in de vorm van de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van een groep waarbij de opleidingscentra zijn aangesloten;

10° het volgt alle instructies van de minister op en levert aan de minister alle informatie over de uitoefening van zijn opdracht;

11° het stelt een jaarlijks activiteitenverslag op, waarvan de inhoud door de minister wordt bepaald, en stuurt dit uiterlijk op 31 maart van het volgende jaar naar Brussel Mobiliteit.

§ 2. De minister kan preciezere voorwaarden vaststellen waaraan de aanvraag tot erkenning of de aanvraag tot verlenging van de erkenning moet voldoen.

HOOFDSTUK 3. — *De examencentra*

Art. 15. De volgende examencentra mogen de examens bedoeld in titel 4 organiseren:

1° de centra bedoeld in artikel 25, § 1, eerste zin van het KB betreffende het rijbewijs;

1° de instellingen bedoeld in artikel 4, 4° en 8° van het KB betreffende het rijbewijs indien het gaat om kandidaten die er de opleiding hebben gevolgd;

2° de instellingen bedoeld in artikel 4, 5°, van het KB betreffende het rijbewijs indien het gaat om kandidaten die een opleiding hebben gevolgd in de instellingen bedoeld in artikel 4, 7° en 15° van hetzelfde besluit.

Art. 16. § 1. De examencentra voldoen aan de onderstaande voorwaarden :

1° het moet beschikken over een gepaste infrastructuur, meer bepaald over lokalen en terreinen buiten het verkeer, en over de nodige uitrusting voor het afnemen van de theoretische en praktische examens, evenals over pedagogisch materiaal, zoals bedoeld in bijlage II van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, zoals gewijzigd;

2° il utilise uniquement les questions d'examen et l'application informatique mises à sa disposition par Bruxelles Mobilité, de la manière déterminée par le Ministre;

3° il obtient, dans un délai de trois ans à partir de l'agrément, un certificat Q*for, ISO ou CEDEO, un agrément EFQM ou d'autres certificats ou agréments déterminés par arrêté ministériel;

4° il organise tous les examens visés au présent titre;

5° il organise l'examen dans les deux mois de la date des inscriptions, quel que soit le nombre d'inscriptions

6 il fait passer les examens devant les examinateurs agréés, à l'exception des examens sur ordinateur;

7° il participe aux réunions organisées par le Ministre. Cette participation peut se faire par la présence d'un représentant d'un groupement auquel sont affiliés les centres d'examens;

8° il se conforme à toute instruction émanant du Ministre, en ce compris les instructions données sous forme de vade-mecum d'examens et fournit au Ministre toutes les informations en relation avec l'exercice de sa mission;

9° il rédige annuellement un rapport de ses activités dont le contenu est déterminé par le Ministre, et le transmet au plus tard le 31 mars de l'année qui suit à Bruxelles Mobilité;

§ 2. Sur simple demande des agents chargés du contrôle en vue de l'article 49, le centre d'examen est tenu de fournir le lieu, la date et l'heure des examens prévus.

Art. 17. § 1er. Les examinateurs chargés des examens mentionnés sont recrutés et rémunérés par les centres d'examen visés au présent-chapitre. Ils sont agréés par le Ministre et satisfont aux conditions mentionnées à l'article 26, § 2, et § 3 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire.

§ 2. En cas de non-respect des dispositions prévues par le présent arrêté, le Ministre peut, moyennant audition préalable de l'intéressé et, le cas échéant, du directeur du centre d'examen, suspendre ou retirer l'agrément de l'examinateur pour une durée de huit jours à un an.

Art. 18. Le centre d'examen transmet, par voie électronique sécurisée, les données en relation avec les résultats des examens à Bruxelles Mobilité conformément aux modalités déterminées par le Ministre.

TITRE 4. — DES EXAMENS

CHAPITRE Ier. — Dispositions générales

Art. 19. § 1. Le candidat à un examen doit satisfaire tant aux conditions fixées dans l'AR Permis de conduire qu'aux conditions fixées par le présent arrêté, selon le type d'examen qu'il souhaite présenter.

§ 2. L'inscription à un examen a lieu selon les règles et la manière approuvée par le Ministre.

§ 3. L'évaluation et la correction d'un examen théorique ou pratique se fait selon des critères déterminés par arrêté ministériel.

Art. 20. Les examens visés par le présent titre sont les suivants :

1° examen de qualification initiale visé au chapitre 2;

2° l'examen de qualification initiale complémentaire visé au chapitre 4;

3° l'examen combiné visé au chapitre 3.

Art. 21. Tout candidat, à un examen de qualification initiale, à un examen combiné ou à un examen complémentaire de qualification initiale doit répondre aux conditions suivantes :

1° le candidat doit posséder un permis de conduire qui est valable pour :

- la catégorie B s'il s'agit d'un candidat pour le permis de conduire de la catégorie C1, C, D1 ou D; cette disposition ne s'applique pas au candidat visé à l'article 4, 7° de l'AR Permis de conduire;

- la conduite du véhicule tracteur correspondant s'il s'agit d'un candidat au permis de conduire valable pour les catégories C1+E, C+E, D1+E ou D+E; cette disposition ne s'applique pas au candidat visé à l'article 4, 7° et 15° de l'AR Permis de conduire.

Le permis de conduire peut toutefois être remplacé par une attestation délivrée par le greffier du tribunal où le permis de conduire est conservé en application de l'article 69 de l'AR Permis de conduire;

2° het maakt uitsluitend gebruik van de examenvragen en de computertoeassing die Brussel Mobiliteit ter beschikking stelt, op de door de minister bepaalde wijze;

3° het verkrijgt, binnen een termijn van drie jaar vanaf de erkenning, een certificaat Q*for, ISO of CEDEO, een erkenning EFQM of andere certificaten of erkenningen die bij ministerieel besluit zijn bepaald;

4° het organiseert alle examens die onder deze titel worden bedoeld;

5° het organiseert het examen binnen twee maanden na de inschrijvingen, ongeacht het aantal inschrijvingen;

6° het laat de examens afnemen door erkende examinatoren, met uitzondering van de examens op computer;

7° het neemt deel aan de vergaderingen die door de minister worden georganiseerd. Deze deelname is mogelijk in de vorm van de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van een groep waarbij de examencentra zijn aangesloten;

8° het volgt alle instructies van de minister op, met inbegrip van de instructies die in de vorm van een examenvademecum worden gegeven en levert aan de minister alle informatie over de uitvoering van zijn opdracht;

9° het stelt een jaarlijks activiteitenverslag op, waarvan de inhoud door de minister wordt bepaald, en stuurt dit uiterlijk op 31 maart van het volgende jaar naar Brussel Mobiliteit.

§ 2. Op eenvoudig verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle met het oog op artikel 49, dient het examencentrum de plaats, de datum en het tijdstip van de geplande examens te verstrekken.

Art. 17. § 1. De examinatoren die belast zijn met de vermelde examens, worden aangeworven en betaald door de in dit hoofdstuk bedoelde examencentra. Ze worden erkend door de minister en voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 26, § 2 en § 3 van het KB betreffende het rijbewijs.

§ 2. Indien de bepalingen van dit besluit niet worden nageleefd, kan de minister, na de betrokken en desgevallend de directeur van het examencentrum te hebben gehoord, de erkenning van de examinator opschorren of intrekken voor een termijn van acht dagen tot een jaar.

Art. 18. Het examencentrum stuurt de gegevens in verband met de resultaten van de examens, via een elektronische beveiligde weg, door naar Brussel Mobiliteit, in overeenstemming met de door de minister vastgelegde modaliteiten.

TITEL 4. — EXAMENS

HOOFDSTUK 1. — Algemene bepalingen

Art. 19. § 1. De kandidaat voor een examen moet voldoen aan zowel de voorwaarden van het KB betreffende het rijbewijs als de voorwaarden van dit besluit, naargelang het type van examen dat hij wenst af te leggen.

§ 2. De inschrijving voor een examen vindt plaats volgens de regels en op de wijze die door de minister is goedgekeurd.

§ 3. De beoordeling en de correctie van een theoretisch of praktisch examen gebeuren volgens de door een ministerieel besluit vastgelegde criteria.

Art. 20. De in deze titel bedoelde examens zijn:

1° het examen basiskwalificatie, bedoeld in hoofdstuk 2;

2° het aanvullend examen basiskwalificatie, bedoeld in hoofdstuk 4;

3° het gecombineerde examen, bedoeld in hoofdstuk 3.

Art. 21. Elke kandidaat voor het examen basiskwalificatie, het gecombineerde examen of het in dit hoofdstuk bedoelde aanvullend examen basiskwalificatie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° de kandidaat moet een rijbewijs voorleggen dat geldig is voor:

- categorie B indien het gaat om een kandidaat voor het rijbewijs van categorie C1, C, D1 of D; deze bepaling is niet van toepassing op de kandidaat bedoeld in artikel 4, 7° van het KB betreffende het rijbewijs;

- het besturen van de overeenstemmende trekker indien het gaat om een kandidaat voor het rijbewijs geldig voor categorieën C1+E, C+E, D1+E of D+E; deze bepaling is niet van toepassing op de kandidaat bedoeld in artikel 4, 7° en 15° van het KB betreffende het rijbewijs.

Het rijbewijs mag evenwel worden vervangen door een attest dat is afgeleverd door de griffier van de rechtbank waar het rijbewijs wordt bewaard, in toepassing van artikel 69 van het KB betreffende het rijbewijs;

2° le candidat ne peut être déchu du droit de conduire un véhicule à moteur du groupe 2 et doit avoir réussi les examens éventuellement imposés en vertu de l'article 38 de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière;

3° le candidat doit satisfaire aux dispositions de l'article 42 de l'AR Permis de conduire.

Art. 22. Les dispositions suivantes sont d'application pour les examens visés à l'article 21 :

1° le candidat qui ne connaît ni le français, ni le néerlandais, peut se faire assister, à ses frais, tant pour l'examen théorique que l'examen pratique par un interprète désigné parmi les traducteurs-jurés par le centre d'examen.

2° les candidats ayant un handicap auditif, à savoir les candidats sourds ou malentendants, peuvent se faire assister tant à l'examen théorique qu'à l'examen pratique par un interprète en langue des signes désigné par le centre d'examen. L'interprète est rémunéré par le candidat. L'interprète ne peut pas tenir un emploi dans une école de conduite agréée ni donner de la formation à la conduite à titre professionnel de quelle manière que ce soit.

3° les candidats aux facultés mentales, intellectuelles, ou niveau d'alphabétisation insuffisants, peuvent, à leur demande, subir les examens théoriques en session spéciale, dont les modalités sont approuvées par le Ministre.

Ces examens peuvent être organisés de telle manière que plusieurs candidats qui parlent ou comprennent une même langue ou idiome puissent être mis ensemble.

L'intéressé apporte la preuve qu'il se trouve dans l'un de ces cas, par la production d'un certificat ou d'une attestation d'un centre psychomédico-social, d'un centre public d'aide sociale, d'un institut d'enseignement spécial, d'un centre d'observation et de guidance ou d'un centre d'orientation professionnelle.

4° Les candidats qui ont échoué au moins cinq fois à un des examens théoriques mentionnés ci-après, peuvent également, à leur demande, subir cet examen en session spéciale.

L'examen ne peut avoir lieu plus de deux mois après l'inscription. Le Ministre peut déroger à cette disposition pour les centres d'examen qui lui proposent une répartition du travail par rôle linguistique à laquelle il accorde son approbation.

Art. 23. Tout examen pratique satisfait aux conditions suivantes :

1° Sans préjudice de l'article 39, l'examen est présenté à bord d'un véhicule de la catégorie pour laquelle le permis de conduire ou le certificat d'aptitude professionnelle est demandé;

2° Pendant l'épreuve sur la voie publique, l'examinateur doit prendre place dans le véhicule.

Si le conducteur n'est pas encore titulaire d'un permis de conduire, doivent prendre place dans le véhicule, outre l'examinateur, l'instructeur de l'école de conduite ou le guide à l'apprentissage.

Si le véhicule est destiné au transport de deux personnes au maximum, y compris le conducteur, seul l'examinateur prend place dans le véhicule.

En dehors des personnes visées dans le présent article et de l'interprète visé à l'article 22, premier alinéa, 1° et 2°, seules les personnes désignées par le Ministre peuvent prendre place dans le véhicule;

3° L'examinateur arrête l'examen lorsque le candidat est incapable de conduire ou conduit de manière dangereuse ou en cas d'intervention de l'instructeur ou du guide;

4° L'examinateur indique sur les documents d'évaluation, pour chacune des épreuves susvisées, l'appréciation qu'il attribue ainsi que la décision de réussite ou d'ajournement du candidat.

CHAPITRE 2. — *L'examen de qualification initiale*

Art. 24. Outre l'obtention d'un permis de conduire, la conduite des véhicules des groupes C et D implique la réussite d'un examen théorique et d'un examen pratique de qualification initiale.

Section 1. — Examen théorique de qualification initiale

Art. 25. L'examen théorique de qualification initiale pour la conduite d'un véhicule des groupes C et D comprend les matières visées à l'article 29 de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E

2° de kandidaat mag niet ontzet zijn uit het recht om een motorvoertuig van groep 2 te besturen en dient te zijn geslaagd voor de eventueel krachtens artikel 38 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer opgelegde examens;

3° de kandidaat moet voldoen aan de bepalingen van artikel 42 van het KB betreffende het rijbewijs.

Art. 22. De volgende bepalingen zijn van toepassing voor de examens bedoeld in artikel 21:

1° de kandidaat die noch het Nederlands, noch het Frans machtig is, mag het theoretische examen afleggen bijgestaan door een tolk die onder de beëdigde vertalers wordt gekozen door het examencentrum en door de kandidaat wordt vergoed;

2° de kandidaten met een gehoorstoornis, i.e. dove of slechthorende kandidaten, kunnen zich zowel tijdens het theoretische examen als het praktische examen laten bijstaan door een door het examencentrum aangewezen beëdigde gebarentolk. De tolk wordt door de kandidaat vergoed. De tolk mag niet in een erkende rijschool zijn tewerkgesteld en mag evenmin professionele rijopleidingen geven op welke wijze ook;

3° de kandidaten van wie het mentale of intellectuele vermogen of de graad van alfabetisme ontoereikend is, kunnen, op hun verzoek, de theoretische examens afleggen in een speciale zitting waarvan de modaliteiten door de minister zijn goedgekeurd.

Deze examens mogen zodanig worden georganiseerd dat meerdere kandidaten die eenzelfde taal of idioom spreken dan wel verstaan, kunnen worden samengebracht.

De betrokkenen levert het bewijs dat hij zich in een van deze gevallen bevindt door het overleggen van een getuigschrift of een attest van een psychisch-medisch-sociaal centrum, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, een instituut voor buitengewoon onderwijs, een centrum voor observatie of begeleiding of een centrum voor beroepsoriëntering;

4° de kandidaten die minstens vijfmaal niet slaagden voor een van de hierna genoemde theoretische examens kunnen eveneens, op hun verzoek, dit examen in een speciale zitting afleggen.

Het examen mag niet meer dan twee maanden na de inschrijving plaatsvinden. De minister mag van deze bepaling afwijken voor de examencentra die hem een werkverdeling per taalrol voorstellen die hij goedkeurt.

Art. 23. Elk praktisch examen moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° onverminderd artikel 39 wordt het examen afgelegd met een voertuig van de categorie waarvoor het rijbewijs of het getuigschrift van vakbekwaamheid wordt aangevraagd;

2° tijdens de proef op de openbare weg moet de examinator plaatsnemen in het voertuig.

Als de bestuurder nog geen houder is van een rijbewijs, moet naast de examinator ook de instructeur van de rijschool of de begeleider bij de scholing in het voertuig plaatsnemen.

Indien het voertuig voor het vervoer van niet meer dan twee personen is bestemd, met inbegrip van de bestuurder, rijdt enkel de examinator mee in het voertuig.

Behalve de personen bedoeld in dit artikel en de tolk bedoeld in artikel 22, eerste lid, 1° en 2°, mogen enkel de door de minister aangewezen personen in het voertuig plaatsnemen;

3° de examinator stopt het examen wanneer de kandidaat niet in staat is om te rijden of op een gevaarlijke manier rijdt of in geval van tussenkomst van de instructeur of begeleider;

4° de examinator vermeldt op de beoordelingsdocumenten voor elk van de bovengenoemde examens de beoordeling die hij toekent en de beslissing of de kandidaat is geslaagd of later moet terugkomen.

HOOFDSTUK 2. — *Het examen basiskwalificatie*

Art. 24. Naast het behalen van een rijbewijs houdt het besturen van de voertuigen van groepen C en D ook in dat men voor een theoretisch examen en een praktisch examen basiskwalificatie moet slagen.

Afdeling 1. — Theoretisch examen basiskwalificatie

Art. 25. Het theoretische examen basiskwalificatie voor het besturen van een voertuig van groepen C en D omvat de stof, zoals bedoeld in artikel 29 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

L'examen est constitué de trois parties qui peuvent être présentées indépendamment l'une de l'autre :

1° 100 questions comportant soit des questions à choix multiple, soit des questions à réponse directe, ou bien une combinaison des deux systèmes. La durée de cette épreuve est de 100 minutes;

2° des études de cas. La durée de cette épreuve est de 80 minutes;

3° une épreuve orale. La durée de cette épreuve est de 60 minutes.

Les candidats disposent d'au moins quatre heures pour passer l'examen théorique.

La réussite de chacune des parties d'examens présentée est valable trois ans.

Art. 26. § 1er. L'âge minimal pour prendre part à l'examen théorique de qualification initiale est l'âge visé à l'article 32 de l'AR Permis de conduire.

§ 2. Pour être autorisé à passer l'examen en vue de l'obtention du certificat de qualification initiale valable pour les véhicules des groupes C et D, le candidat doit - outre les conditions précisées à l'article 21 - également remplir les conditions suivantes :

1° présenter le document visé à l'article 3, § 1er de l'AR Permis de conduire s'il est un ressortissant de l'Union européenne;

2° présenter un document dont il ressort qu'il est au service de ou qu'il travaille pour une entreprise établie en Belgique s'il est un ressortissant d'un pays tiers.

Art. 27. § 1er. Le préposé du centre d'examen confirme la réussite de l'examen sur une attestation de réussite de l'examen théorique de qualification initiale, attestation dont le modèle est déterminé par le Ministre.

§ 2. Cette attestation est datée, délivrée le jour même de la réussite et valable trois ans.

Section 2. — Examen pratique de qualification initiale

Art. 28. § 1er. Pour être admis à l'examen pratique de qualification initiale pour la catégorie C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D ou D+E, le candidat doit avoir réussi l'examen théorique de qualification initiale et présenter :

1° s'il est ressortissant de l'Union européenne, le document requis par l'article 3, § 1er de l'AR Permis de conduire;

2° s'il est ressortissant d'un pays tiers à l'Union européenne, un document dont il ressort que le candidat, est au service de ou travaille pour une entreprise établie en Belgique;

3° les documents en vue de répondre aux conditions précisées à l'article 21;

4° l'attestation de réussite pour l'examen théorique de qualification initiale;

5° une attestation prescrite à l'article 44, § 5 de l'AR Permis de conduire sauf si le candidat est titulaire d'un permis de conduire valable pour l'obtention duquel cette attestation a déjà été présentée;

6° un certificat d'assurance en matière de responsabilité civile pour le véhicule avec lequel il se présente;

7° l'attestation d'immatriculation du véhicule et, le cas échéant, de la remorque;

8° le certificat de visite, de couleur verte, du véhicule si ce dernier est soumis au contrôle technique et, le cas échéant, de la remorque;

9° le cas échéant, le permis de conduire belge ou européen du guide, valable pour la conduite du véhicule avec lequel a lieu l'examen pratique, ainsi que le document visé à l'article 3, § 1er de l'AR Permis de conduire dont le guide est titulaire.

Art. 29. L'examen pratique de qualification initiale pour la conduite d'un véhicule de groupe C ou de groupe D reprend les matières visées à l'article 31 de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

Art. 30. § 1er Le candidat se présente au centre d'examen avec un véhicule de catégorie C si un CAP de groupe C est demandé :

Het examen bestaat uit drie delen die los van elkaar kunnen worden afgelegd:

1° 100 vragen in de vorm van hetzij meerkeuzevragen, hetzij vragen met rechtstreeks antwoord, hetzij een combinatie van de twee systemen. Deze proef duurt 100 minuten;

2° casestudy's. Deze proef duurt 80 minuten;

3° een mondelijke proef. Deze proef duurt 60 minuten.

De kandidaten hebben minstens vier uur de tijd om het theoretische examen af te leggen.

Elk afgelegd deel van het theoretische examen waarvoor de kandidaat is geslaagd, heeft een geldigheidsduur van drie jaar.

Art. 26. § 1. De minimumleeftijd om deel te nemen aan het theoretische examen basiskwalificatie is de leeftijd bedoeld in artikel 32 van het KB betreffende het rijbewijs.

§ 2. Om te worden toegelaten tot het examen met het oog op het behalen van het getuigschrift basiskwalificatie dat geldig is voor de voertuigen van groepen C en D, moet de kandidaat - naast de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 21 - ook aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° het document overleggen zoals bedoeld in artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs indien hij een onderdaan van de Europese Unie is;

2° een document overleggen waaruit blijkt dat hij in dienst is van of werkt voor een in België gevestigde onderneming indien hij onderdaan van een derde land is.

Art. 27. § 1. De aangestelde van het examencentrum bevestigt dat de kandidaat is geslaagd voor het examen op een attest van het theoretische examen basiskwalificatie, een attest waarvan het model door de minister wordt bepaald.

§ 2. Dit attest wordt gedateerd, wordt afgeleverd de dag van het succesvol afleggen van het examen en is drie jaar geldig.

Afdeling 2. — Praktisch examen basiskwalificatie

Art. 28. § 1. Om te worden toegelaten tot het praktische examen basiskwalificatie voor categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D of D+E, moet de kandidaat zijn geslaagd voor het theoretische examen basiskwalificatie en de volgende documenten overleggen:

1° het door artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs vereiste document indien hij een onderdaan van de Europese Unie is;

2° een document waaruit blijkt dat hij in dienst is van of werkt voor een in België gevestigde onderneming indien hij onderdaan van een derde land is;

3° de documenten om te voldoen aan de in artikel 21 toegelichte voorwaarden;

4° het slaagattest voor het theoretische examen basiskwalificatie;

5° een attest zoals voorgeschreven in artikel 44, § 5 van het KB betreffende het rijbewijs, tenzij de kandidaat in het bezit is van een geldig rijbewijs waarvoor dit attest reeds werd voorgelegd;

6° een verzekeringsbewijs inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor het voertuig waarmee hij zich aanbiedt;

7° het inschrijvingsbewijs van het voertuig en, in voorkomend geval, van de aanhangwagen;

8° het groene keuringsbewijs van het voertuig, als dit onderworpen is aan de technische controle en, in voorkomend geval, van de aanhangwagen;

9° in voorkomend geval, het Belgische of Europese rijbewijs van de begeleider, geldig voor het besturen van het voertuig waarmee het praktische examen wordt afgelegd, alsook het document bedoeld in artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs waarvan de begeleider houder is.

Art. 29. Het praktische examen basiskwalificatie voor het besturen van een voertuig van groep C of groep D omvat de stof, zoals bedoeld in artikel 31 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

Art. 30. § 1. De kandidaat biedt zich in het examencentrum aan met een voertuig van categorie C indien een getuigschrift van vakbekwaamheid van groep C wordt gevraagd:

1° pour le certificat de qualification initiale C qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie C : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 5 de l'AR Permis de conduire. L'épreuve visée à l'article 40, § 1er, 2°, peut être présentée avec un véhicule conforme à l'article 38, § 9, de l'AR permis de conduire.

2° pour le certificat de qualification initiale C qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie C1 : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 9 de l'AR Permis de conduire.

3° pour le certificat de qualification initiale C qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie C+E : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 6 de l'AR Permis de conduire. L'épreuve visée à l'article 40, § 1er, 2°, peut être présentée avec un véhicule conforme à l'article 38, § 10, de l'AR Permis de conduire.

4° pour le certificat de qualification initiale C qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie C1+E : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 10 de l'AR Permis de conduire.

§ 2. Le candidat se présente au centre d'examen avec un véhicule de catégorie D si un CAP de groupe D est demandé :

1° pour le certificat de qualification initiale D qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie D : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 7 de l'AR Permis de conduire.

2° pour le certificat de qualification initiale D qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie D1 : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 11 de l'AR Permis de conduire.

3° pour le certificat de qualification initiale D qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie D+E : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 8 de l'AR Permis de conduire.

4° pour le certificat de qualification initiale D qui dispose d'un permis de conduire valable pour la catégorie D1+E : avec un véhicule, conformément à l'article 38, § 12 de l'AR Permis de conduire.

Art. 31. § 1er. L'examen pratique de qualification initiale comprend deux parties :

1° une épreuve de conduite sur la voie publique d'au moins 90 minutes.

Le Ministre peut déterminer des conditions d'exigence d'un test supplémentaire sur terrain spécial ou sur un simulateur haut de gamme d'une durée maximale de 30 minutes. Dans ce cas, l'épreuve de conduite est réduite de la durée de ce test.

2° une épreuve pratique qui reprend les matières visées à l'article 35, § 1er, point 2e de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

Cette épreuve dure au moins 30 minutes.

La réussite d'une des parties de l'examen pratique est valable trois ans. La réussite des deux parties donne droit au certificat de qualification initiale visé à l'article 7 § 1er.

Art. 32. L'examinateur confirme la réussite du candidat pour l'examen pratique par la remise d'un certificat de qualification initiale avec mention de la catégorie de véhicule avec lequel il a présenté l'examen et la date de celui-ci. Le modèle du certificat de qualification initiale est déterminé par le Ministre.

CHAPITRE 3. — *L'examen combiné*

Section 1 – L'examen théorique combiné

Art. 33. Les examens pour l'obtention d'un permis de conduire peuvent être combinés avec des examens en vue de l'obtention d'un certificat de qualification initiale.

Art. 34. § 1er. L'examen théorique combiné, reprend les matières visées à l'article 36 de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, et dans l'annexe 4 de l'AR Permis de conduire.

§ 2. L'examen théorique combiné est constitué de trois parties :

1° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie C, die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie C: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 5 van het KB betreffende het rijbewijs. De proef bedoeld in artikel 40, § 1, 2°, kan worden afgelegd met een voertuig dat voldoet aan artikel 38, § 9, van het KB betreffende het rijbewijs;

2° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie C, die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie C1: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 9 van het KB betreffende het rijbewijs;

3° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie C, die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie C+E: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 6 van het KB betreffende het rijbewijs. De proef bedoeld in artikel 40, § 1, 2°, kan worden afgelegd met een voertuig dat voldoet aan artikel 38, § 10 van het KB betreffende het rijbewijs;

4° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie C, die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie C1+E: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 10 van het KB betreffende het rijbewijs;

§ 2. De kandidaat biedt zich in het examencentrum aan met een voertuig van categorie D indien een getuigschrift van vakbekwaamheid van groep D wordt gevraagd:

1° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie D die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie D: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 7 van het KB betreffende het rijbewijs;

2° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie D die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie D1: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 11 van het KB betreffende het rijbewijs;

3° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie D die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie D+E: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 8 van het KB betreffende het rijbewijs;

4° de kandidaat voor het getuigschrift basiskwalificatie D die in het bezit is van een geldig rijbewijs voor de categorie D1+E: met een voertuig, in overeenstemming met artikel 38, § 12 van het KB betreffende het rijbewijs;

Art. 31. § 1. Het praktische examen basiskwalificatie bestaat uit twee delen:

1° een rijproef op de openbare weg van minstens 90 minuten.

De minister kan de voorwaarden bepalen voor de verplichte uitvoering van een bijkomende proef van maximaal 30 minuten op een speciaal terrein of in een hightechsimulator. In dat geval wordt de rijproef verminderd met de duur van deze proef.

2° een praktische proef die de stof bevat bedoeld in artikel 35, § 1, punt 2^e van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

Deze proef duurt minstens 30 minuten.

Elk afgelegd deel van het praktische examen waarvoor de kandidaat is geslaagd, heeft een geldigheidsduur van drie jaar. Het slagen voor de twee delen geeft recht op een getuigschrift basiskwalificatie, zoals bedoeld in artikel 7, § 1.

Art. 32. De examinator bevestigt dat de kandidaat geslaagd is voor het praktische examen door de afgifte van een getuigschrift basiskwalificatie met vermelding van de categorie van het voertuig waarmee hij het examen heeft afgelegd en de datum van het examen. Het model van het getuigschrift van basiskwalificatie wordt door de minister bepaald.

HOOFDSTUK 3. — *Het gecombineerde examen*

Afdeling 1. — Het gecombineerde theoretische examen

Art. 33. De examens om een rijbewijs te behalen, kunnen worden gecombineerd met examens voor het verkrijgen van een getuigschrift basiskwalificatie.

Art. 34. § 1. Het gecombineerde theoretische examen omvat de leerstof, zoals bedoeld in artikel 36 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, alsook in bijlage 4 van het KB betreffende het rijbewijs.

§ 2. Het gecombineerde theoretische examen bestaat uit drie delen:

1° 100 questions comportant soit des questions à choix multiple, soit des questions à réponse directe, ou bien une combinaison des deux systèmes. La durée de cette épreuve est de 100 minutes;

2° des études de cas. La durée de cette épreuve est de 80 minutes;

3° une épreuve orale. La durée de cette épreuve est de 60 minutes.

§ 3. L'inscription à l'examen théorique combiné a lieu selon les règles et de la manière approuvées par le Ministre. Celui-ci détermine également les modalités d'évaluation et de correction de cet examen.

§ 4. La réussite de chacune des parties d'examens présentée est valable trois ans.

Art. 35. § 1er. L'âge minimal pour participer à l'examen théorique combiné est l'âge visé à l'article 32 de l'AR Permis de conduire.

§ 2. Pour être autorisé à prendre part à l'examen théorique combiné, le candidat doit satisfaire aux conditions suivantes :

1° présenter le document requis par l'article 3, § 1er de l'AR Permis de conduire;

2° répondre aux conditions prévues à l'article 21.

Art. 36. L'examinateur ou le préposé du centre d'examen atteste de la réussite de l'examen théorique combiné sur la demande de permis de conduire ou sur la demande de permis de conduire provisoire, ainsi que sur l'attestation de réussite de l'examen théorique de qualification initiale. La validité de l'examen théorique combiné est limitée à trois ans.

Section 2. — L'examen pratique combiné

Art. 37. Pour être admis à l'examen pratique combiné, le candidat doit avoir réussi l'examen théorique combiné et présenter les documents suivants :

1° le document visé à l'article 3, § 1er, de l'AR Permis de conduire;

2° le document énuméré ci-après applicable au candidat :

a) la demande de permis de conduire sur laquelle est apposée l'attestation de réussite de l'examen théorique.

Dans ce cas, le candidat présente un certificat d'enseignement pratique délivré par une école de conduite;

b) le permis de conduire provisoire en cours de validité.

Le permis de conduire provisoire est, le cas échéant, accompagné d'un certificat d'enseignement qui prouve le suivi des heures de cours prévues à l'article 15, alinéa 2, 2° de l'AR Permis de conduire;

c) une attestation dans laquelle il est confirmé que le candidat a suivi la formation visée à l'article 4, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° ou 15° de l'AR Permis de conduire;

3° les documents en vue de répondre aux conditions précises à l'article 21;

4° l'attestation prescrite à l'article 44, § 5, de l'AR Permis de conduire, sauf si le candidat est titulaire d'un permis de conduire valable pour l'obtention duquel cette attestation a déjà été présentée;

5° la preuve d'assurance de la responsabilité civile pour le véhicule avec lequel il se présente;

6° le certificat d'immatriculation du véhicule et, le cas échéant, de la remorque;

7° le certificat de visite, de couleur verte, du véhicule si ce dernier est soumis au contrôle technique et, le cas échéant, de la remorque;

8° le cas échéant, le permis de conduire belge ou européen du guide, valable pour la conduite du véhicule avec lequel a lieu l'examen pratique, ainsi que le document visé à l'article 3, § 1er de l'AR Permis de conduire dont le guide est titulaire.

Art. 38. L'examen pratique combiné reprend les matières visées à l'article 38 de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E et dans l'annexe 5 de l'AR Permis de conduire.

1° 100 vragen in de vorm van hetzij meerkeuzevragen, hetzij vragen met rechtstreeks antwoord, hetzij een combinatie van de twee systemen. Deze proef duurt 100 minuten;

2° casestudy's. Deze proef duurt 80 minuten;

3° een mondelinge proef. Deze proef duurt 60 minuten.

§ 3. De inschrijving voor het gecombineerde theoretische examen vindt plaats volgens de regels en op de wijze die door de minister zijn goedgekeurd. De minister bepaalt ook de modaliteiten voor de evaluatie en de correctie van dit examen.

§ 4. Elk aangelegd deel van de examens waarvoor de kandidaat is geslaagd, heeft een geldigheidsduur van drie jaar.

Art. 35. § 1. De minimumleeftijd om deel te nemen aan het gecombineerde theoretische examen is de leeftijd bedoeld in artikel 32 van het KB betreffende het rijbewijs.

§ 2. Om te worden toegelaten tot het gecombineerde theoretische examen, moet de kandidaat aan de onderstaande voorwaarden voldoen:

1° het document overleggen zoals vereist door artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs;

2° voldoen aan de voorwaarden van artikel 21.

Art. 36. De examinator of de aangestelde van het examencentrum verklaart dat het gecombineerde theoretische examen met goed gevolg is aangelegd op de aanvraag voor een rijbewijs of op de aanvraag voor een voorlopig rijbewijs, alsook op het attest van slagen voor het theoretische examen basiskwalificatie. Het gecombineerde theoretische examen is drie jaar geldig.

Afdeling 2. — Het gecombineerde praktische examen

Art. 37. Om te worden toegelaten tot het gecombineerde praktische examen, moet de kandidaat geslaagd zijn voor het gecombineerde theoretische examen en de volgende documenten overleggen:

1° het document, zoals vereist door artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs;

2° het hierna genoemde document dat toepasselijk is op de kandidaat:

a) de aanvraag om een rijbewijs waarop het attest van slagen voor het theoretische examen is aangebracht.

In dat geval legt de kandidaat een door een rijschool aangeleverd getuigschrift van praktisch onderricht voor;

b) het nog geldige voorlopige rijbewijs.

Het voorlopige rijbewijs wordt desgevallend vergezeld van een getuigschrift van onderricht dat bewijst dat de betrokkenen de lesuren heeft gevuld zoals bedoeld in artikel 15, tweede lid, 2° van het KB betreffende het rijbewijs;

c) een attest waarin wordt bevestigd dat de kandidaat de opleiding heeft gevuld zoals bedoeld in artikel 4, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° of 15° van het KB betreffende het rijbewijs;

3° de documenten om te voldoen aan de in artikel 21 toegelichte voorwaarden;

4° het attest zoals voorgeschreven in artikel 44, § 5 van het KB betreffende het rijbewijs, tenzij de kandidaat in het bezit is van een geldig rijbewijs waarvoor dit attest reeds werd voorgelegd;

5° het verzekeringsbewijs inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor het voertuig waarmee hij zich aanbiedt;

6° het inschrijvingsbewijs van het voertuig en, in voorkomend geval, van de aanhangwagen;

7° het groene keuringsbewijs van het voertuig, als dit onderworpen is aan de technische controle en, in voorkomend geval, van de aanhangwagen;

8° in voorkomend geval, het Belgische of Europese rijbewijs van de begeleider, geldig voor het besturen van het voertuig waarmee het praktische examen wordt afgelegd, alsook het document bedoeld in artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs waarvan de begeleiderhouder is.

Art. 38. Het gecombineerde praktische examen omvat de leerstof, zoals bedoeld in artikel 38 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, alsook in bijlage 5 van het KB betreffende het rijbewijs.

Cet examen est constitué de trois parties :

1° une épreuve de conduite sur la voie publique d'au moins 90 minutes. Le Ministre peut déterminer des conditions d'exigence d'un test supplémentaire sur terrain spécial ou sur un simulateur haut de gamme d'une durée maximale de 30 minutes. Dans ce cas, l'épreuve de conduite est réduite de la durée de ce test.

2° une épreuve pratique d'au moins 30 minutes qui reprend les matières visées à l'article 42, § 1er, 2° de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E et dans l'annexe 5 de l'AR Permis de conduire.

3° une épreuve sur un terrain isolé de la circulation visée à l'article 39, § 1er, alinéa 1er, 3° de l'arrêté royal relatif au permis de conduire;

Cette épreuve dure au moins 15 minutes pour les catégories C1, C, D1 et D.

Cette épreuve dure au moins 30 minutes pour la catégorie C1+E et C+E.

Cette épreuve dure au moins 25 minutes pour la catégorie D1+E et D+E.

Art. 39. §1er. Le candidat à l'examen pratique combiné présente cet examen avec un véhicule conformément à l'article 38 de l'AR Permis de conduire :

1° Le candidat titulaire d'un permis de conduire provisoire valable pour la catégorie C peut, s'il le désire, présenter l'examen pratique de la catégorie C1 avec un véhicule visé à l'article 38, § 9 de l'AR Permis de conduire. Dans ce cas, il reçoit une demande de permis de conduire valable pour la catégorie C1 après la réussite de l'examen pratique. Par dérogation à l'article 37, il présente le permis de conduire provisoire valable pour la catégorie C dont il est titulaire pour être admis à l'examen pratique de catégorie C1.

2° Le candidat titulaire d'un permis de conduire provisoire valable pour la catégorie D peut, s'il le désire, présenter l'examen pratique de la catégorie D1 avec un véhicule visé à l'article 38, § 11 de l'AR Permis de conduire. Dans ce cas, il reçoit une demande de permis de conduire valable pour la catégorie D1 après la réussite de l'examen pratique. Par dérogation à l'article 37, il présente le permis de conduire provisoire valable pour la catégorie D dont il est titulaire pour être admis à l'examen pratique de catégorie D1.

3° Le candidat titulaire d'un permis de conduire provisoire valable pour la catégorie C+E peut, s'il le désire, présenter l'examen pratique de la catégorie C1+E avec un véhicule visé à l'article 38, § 10 de l'AR Permis de conduire. Dans ce cas, il reçoit une demande de permis de conduire valable pour la catégorie C1+E après la réussite de l'examen pratique. Par dérogation à l'article 37, il présente le permis de conduire provisoire valable pour la catégorie C+E dont il est titulaire pour être admis à l'examen pratique de catégorie C1+E.

4° Le candidat titulaire d'un permis de conduire provisoire valable pour la catégorie D+E peut, s'il le désire, présenter l'examen pratique de la catégorie D1+E avec un véhicule visé à l'article 38, § 12 de l'AR Permis de conduire. Dans ce cas, il reçoit une demande de permis de conduire valable pour la catégorie D1+E après la réussite de l'examen pratique. Par dérogation à l'article 37, il présente le permis de conduire provisoire valable pour la catégorie D+E dont il est titulaire pour être admis à l'examen pratique de catégorie D1+E.

§ 2. La réussite de l'épreuve sur le terrain isolé de la circulation visée à l'article 38, 3°, de la catégorie C vaut également pour la catégorie C1.

La réussite de l'épreuve sur le terrain isolé de la circulation visée à l'article 38, 3°, de la catégorie D vaut également pour la catégorie D1.

La réussite de l'épreuve sur le terrain isolé de la circulation visée à l'article 38, 3°, de la catégorie C+E vaut également pour la catégorie C1+E.

La réussite de l'épreuve sur le terrain isolé de la circulation visée à l'article 38, 3°, de la catégorie D+E vaut également pour la catégorie D1+E.

§ 3. La réussite de l'épreuve pratique visée à l'article 38, 2°, de la catégorie C vaut également pour la catégorie C1.

La réussite de l'épreuve pratique visée à l'article 38 de la catégorie D vaut également pour la catégorie D1.

Dit examen consiste en trois parties :

1° une rijproef op de openbare weg van minstens 90 minuten. De minister kan de voorwaarden bepalen voor de verplichte uitvoering van een bijkomende proef van maximaal 30 minuten op een speciaal terrein of in een hightechsimulator. In dat geval wordt de rijproef verminderd met de duur van deze proef.

2° een praktische proef van minstens 30 minuten die de leerstof omvat, zoals bedoeld in artikel 42, § 1, 2° van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, alsook in bijlage 5 van het KB betreffende het rijbewijs.

3° een proef op een voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 39, § 1, eerste lid, 3° van het KB betreffende het rijbewijs.

Deze proef duurt minstens 15 minuten voor de categorieën C1, C, D1 en D.

Deze proef duurt minstens 30 minuten voor de categorieën C1+E en C+E.

Deze proef duurt minstens 25 minuten voor de categorieën D1+E en D+E.

Art. 39. § 1. De kandidaat voor het gecombineerde praktische examen legt dit examen af met een voertuig overeenkomstig artikel 38 van het KB betreffende het rijbewijs.

1° De kandidaat diehouder is van een geldig voorlopig rijbewijs voor categorie C, kan - zo hij dat wenst - het praktische examen voor categorie C1 afleggen met een voertuig zoals bedoeld in artikel 38, § 9 van het KB betreffende het rijbewijs. In een dergelijk geval ontvangt hij een geldige rijbewijsaanvraag voor categorie C1, nadat hij het praktische examen met succes heeft afgelegd. In afwijking van artikel 37 legt hij het voor categorie C geldige voorlopige rijbewijs waarvan hijhouder is over, om tot het praktische examen voor categorie C1 te worden toegelaten.

2° De kandidaat diehouder is van een geldig voorlopig rijbewijs voor categorie D, kan - zo hij dat wenst - het praktische examen voor categorie D1 afleggen met een voertuig zoals bedoeld in artikel 38, § 11 van het KB betreffende het rijbewijs. In een dergelijk geval ontvangt hij een geldige rijbewijsaanvraag voor categorie D1 nadat hij het praktische examen met succes heeft afgelegd. In afwijking van artikel 37 legt hij het voor categorie D geldige voorlopige rijbewijs waarvan hijhouder is over, om tot het praktische examen voor categorie D1 te worden toegelaten.

3° De kandidaat diehouder is van een geldig voorlopig rijbewijs voor categorie C+E, kan - zo hij dat wenst - het praktische examen voor categorie C1+E afleggen met een voertuig zoals bedoeld in artikel 38, § 10 van het KB betreffende het rijbewijs. In een dergelijk geval ontvangt hij een geldige rijbewijsaanvraag voor categorie C1+E nadat hij het praktische examen met succes heeft afgelegd. In afwijking van artikel 37 legt hij het voor categorie C+E geldige voorlopige rijbewijs waarvan hijhouder is over, om tot het praktische examen voor categorie C1+E te worden toegelaten.

4° De kandidaat diehouder is van een geldig voorlopig rijbewijs voor categorie D+E, kan - zo hij dat wenst - het praktische examen voor categorie D1+E afleggen met een voertuig zoals bedoeld in artikel 38, § 12 van het KB betreffende het rijbewijs. In een dergelijk geval ontvangt hij een geldige rijbewijsaanvraag voor categorie D1+E nadat hij het praktische examen met succes heeft afgelegd. In afwijking van artikel 37 legt hij het voor categorie D+E geldige voorlopige rijbewijs waarvan hijhouder is over om tot het praktische examen voor categorie D1+E te worden toegelaten.

§ 2. Het slagen voor de proef op het voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van categorie C, is ook geldig voor categorie C1.

Het slagen voor de proef op het voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van categorie D, is ook geldig voor categorie D1.

Het slagen voor de proef op het voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van categorie C+E, is ook geldig voor categorie C1+E.

Het slagen voor de proef op het voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van categorie D+E, is ook geldig voor categorie D1+E.

§ 3. Het slagen voor de praktische proef, zoals bedoeld in artikel 38, 2° van categorie C, is ook geldig voor categorie C1.

Het slagen voor de praktische proef, zoals bedoeld in artikel 38, van categorie D, is ook geldig voor categorie D1.

La réussite de l'épreuve pratique visée à l'article 38 de la catégorie C+E vaut également pour la catégorie C1+E.

La réussite de l'épreuve pratique visée à l'article 38 de la catégorie D+E vaut également pour la catégorie D1+E.

Art. 40. § 1er. L'examen pratique combiné est constitué de trois parties :

1° une épreuve de conduite sur la voie publique d'au moins 90 minutes. Le Ministre peut déterminer des conditions d'exigence d'un test supplémentaire sur terrain spécial ou sur un simulateur haut de gamme d'une durée maximale de 30 minutes. Dans ce cas, l'épreuve de conduite est réduite de la durée de ce test.

2° une épreuve pratique d'au moins 30 minutes qui reprend les matières visées à l'article 38, § 1er, 2° de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

3° une épreuve sur un terrain isolé de la circulation visée à l'article 39, § 1er, alinéa 1er, 3° de l'AR Permis de conduire.

Cette épreuve dure au moins 15 minutes pour les catégories C1, C, D1 et D, au moins 30 minutes pour la catégorie C1+E et C+E et au moins 25 minutes pour la catégorie D1+E et D+E.

La réussite de chacune des parties de l'examen pratique est valable trois ans.

§ 2. L'examinateur atteste de la réussite du candidat à l'examen pratique combiné, d'une part, par la délivrance d'un certificat de qualification initiale en spécifiant la catégorie du véhicule avec lequel l'examen a été subi et la date de celui-ci.

Le cas échéant, il spécifie que l'examen a été présenté avec un véhicule visé à l'article 38, § 13 de l'AR Permis de conduire.

CHAPITRE 4. — *L'examen complémentaire de qualification initiale*

Art. 41. § 1er. Le conducteur qui dispose déjà d'un CAP catégorie C, peut obtenir le CAP catégorie D en présentant un examen complémentaire de qualification initiale.

§ 2. Le conducteur qui dispose déjà d'un CAP D, peut obtenir le CAP C en présentant un examen complémentaire de qualification initiale.

Art. 42. § 1er. L'examen complémentaire de qualification initiale se compose d'un examen théorique et d'un examen pratique.

§ 2. L'examen théorique reprend les matières visées à l'article 43 de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des groupes C et D et dans l'annexe 5 de l'AR Permis de conduire.

§ 3. L'examen pratique se fait conformément aux articles 28 jusqu'à 32 inclus et donne droit à un certificat de qualification initiale complémentaire délivré par l'examinateur.

CHAPITRE 5. — *Recours en cas d'échec à un examen pratique*

Art. 43. § 1er. Le deuxième échec à un examen pratique du même type ouvre le droit à un recours devant une commission de recours visée à l'article 4.2.1 de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 mars 2018 relatif à la formation à la conduite et à l'examen de conduite pour la catégorie de véhicules à moteur B et à certains aspects pour toutes les catégories de véhicules à moteur.

Le recours est adressé, dans les 15 jours ouvrables de la notification de l'échec, par lettre recommandée à la poste, au président de la commission de recours.

Le recours, signé par le candidat, mentionne le nom, prénom et date de naissance de ce dernier ainsi que le centre d'examen ou l'examen a eu lieu et la date de celui-ci. Il est motivé par des faits qui concernent exclusivement les personnes et les circonstances de lieu, temps et procédure dans lesquelles l'examen a été subi.

§ 2. La commission de recours procède à toutes les investigations complémentaires qu'elle juge utiles.

Elle décide de la réussite à l'examen ou confirme l'échec.

Het slagen voor de praktische proef, zoals bedoeld in artikel 38, van categorie C+E, is ook geldig voor categorie C1+E.

Het slagen voor de praktische proef, zoals bedoeld in artikel 38, van categorie D+E, is ook geldig voor categorie D1+E.

Art. 40. § 1. Het gecombineerde praktische examen bestaat uit drie delen:

1° een rijproef op de openbare weg van minstens 90 minuten. De minister kan de voorwaarden bepalen voor de verplichte uitvoering van een bijkomende proef van maximaal 30 minuten op een speciaal terrein of in een hightechsimulator. In dat geval wordt de rijproef verminderd met de duur van deze proef.

2° een praktische proef van minstens 30 minuten die de stof bevat bedoeld in artikel 38, § 1, 2° van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E;

3° een proef op een voor het verkeer afgesloten terrein, zoals bedoeld in artikel 39, § 1, eerste lid, 3° van het KB betreffende het rijbewijs.

Deze proef duurt minstens 15 minuten voor de categorieën C1, C, D1 en D, minstens 30 minuten voor de categorieën C1+E en C+E en minstens 25 minuten voor de categorieën D1+E en D+E.

Elk afgelegd deel van het praktische examen waarvoor de kandidaat is geslaagd, heeft een geldigheidsduur van drie jaar.

§ 2. De examinator verklaart dat de kandidaat het gecombineerde praktische examen met succes heeft afgelegd door de afgifte van een getuigschrift van basiskwalificatie, met verduidelijking van de categorie van het voertuig waarmee het examen werd afgelegd en de datum van het examen.

In voorkomend geval vermeldt hij dat het examen werd afgelegd met een voertuig, zoals bedoeld in artikel 38, § 13 van het KB betreffende het rijbewijs.

HOOFDSTUK 4. — *Het aanvullende examen basiskwalificatie*

Art. 41. § 1. De bestuurder die over een getuigschrift van categorie C beschikt, kan een getuigschrift van categorie D verkrijgen door een aanvullend examen basiskwalificatie af te leggen.

§ 2. De bestuurder die al over een getuigschrift van categorie D beschikt, kan een getuigschrift van vakbekwaamheid van categorie C verkrijgen door een aanvullend examen basiskwalificatie af te leggen.

Art. 42. § 1. Het aanvullende examen basiskwalificatie bestaat uit een theoretisch examen en een praktisch examen.

§ 2. Het theoretische examen omvat de leerstof, zoals bedoeld in artikel 43 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C en D, alsook in bijlage 5 van het koninklijk besluit betreffende het rijbewijs.

§ 3. Het praktische examen wordt afgelegd in overeenstemming met artikelen 28 tot en met 32 en geeft recht op een door de examinator afgeleverd getuigschrift van aanvullende basiskwalificatie.

HOOFDSTUK 5. — *Beroep in geval van niet slagen voor een praktisch examen*

Art. 43. § 1. Indien de kandidaat twee keer niet slaagt voor een praktisch examen van hetzelfde type, heeft hij het recht om een beroep in te dienen bij een beroepscommissie, zoals bedoeld in artikel 4.2.1 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2018 betreffende de rijopleiding en het rijexamen van categorie van motorvoertuigen B en bepaalde aspecten voor alle categorieën van motorvoertuigen.

Het beroep wordt binnen 15 werkdagen na de kennisgeving van het niet-slagen voor het examen, via een met de post verzonden aangestelde brief, aan de voorzitter van de beroepscommissie gericht.

Het door de kandidaat ondertekende beroep vermeldt de naam, de voornaam en de geboortedatum van deze laatste, evenals het examencentrum waar het examen werd afgenoem en de datum daarvan. Het is met redenen omkleed door feiten die enkel betrekking hebben op de personen en de omstandigheden betreffende de plaats, de tijd en de procedure waarin het examen werd afgelegd.

§ 2. De beroepscommissie verricht alle bijkomende onderzoeken die zij nodig acht.

Ze beslist of de kandidaat is geslaagd voor het examen of bevestigt het niet-slagen.

Elle peut autoriser, le cas échéant, le requérant à subir un nouvel examen après la date d'expiration de la validité du permis de conduire provisoire dont le requérant était titulaire; elle détermine les conditions dans lesquelles l'examen a lieu.

§ 3. Dans le cas où la commission de recours atteste de la réussite de l'examen pratique combiné, la mention de cette réussite est portée sur la demande de permis de conduire par le fonctionnaire du Service public régional de Bruxelles Mobilité, visé à l'article 4.1.2 de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 mars 2018 relatif à la formation à la conduite et à l'examen de conduite pour la catégorie de véhicules à moteur B et à certains aspects pour toutes les catégories de véhicules à moteur.

§ 4. Par dérogation aux articles 32 et 40, § 5, le certificat de qualification initiale est délivré par le Ministre sur base de la décision de réussite à l'examen pratique émise par la commission de recours.

TITRE 5. — LA FORMATION CONTINUE

CHAPITRE Ier. — Dispositions générales

Art. 44. § 1er. Le titulaire du CAP attestant de la qualification initiale suit une première formation continue dans les cinq ans qui suivent la date de délivrance de ce CAP. Le conducteur qui n'obtient pas son CAP de formation continue dans ce délai n'est plus apte professionnellement à conduire le véhicule pour lequel le CAP est exigé par le présent arrêté.

§ 2 Le conducteur qui a obtenu son CAP de qualification initiale conformément à l'article 7, § 3 suit la formation continue, dans les cinq ans de la date de délivrance de ce CAP, dans l'État membre où il a sa résidence normale ou dans l'État membre où il travaille.

Art. 45. Le conducteur ayant accompli la première formation continue suit une formation continue tous les cinq ans, avant la fin de la période de validité du CAP attestant de la formation continue.

Art. 46. Les conducteurs qui ont suivi la formation continue et qui ne répondent pas aux conditions visées à l'article 3, § 1er, de l'AR Permis de conduire, peuvent obtenir une carte de qualification de conducteur conforme au modèle figurant à l'annexe jointe au présent arrêté si le pays dans lequel ils résident ne reconnaît pas le CAP de formation continue visé l'article 47, § 3. Cette carte de qualification de conducteur est délivrée par le Ministre.

Le permis de conduire pour la catégorie de véhicule en question dont les conducteurs visés à l'alinéa 1er sont titulaires, doit être encore valable.

Art. 47. § 1er. La formation continue est organisée par un centre de formation agréé conformément aux articles 12 et suivants.

§ 2. Tout centre de formation transmet par voie électronique sécurisée à Bruxelles Mobilité les données relatives à la formation continue qu'il dispense, ainsi qu'aux participants aux cours, conformément aux modalités déterminées par arrêté ministériel.

§ 3. Un CAP de formation continue, dont le modèle est déterminé par le Ministre, est délivré celui-ci.

CHAPITRE 2. — Organisation de la formation continue

Art. 48. La formation comporte un nombre obligatoire de cours.

1° de cours en salle;

2° d'un volet pratique;

3° le cas échéant, d'un volet de formation au moyen d'outils des technologies de l'information et de la communication (TIC) ou de simulateurs haut de gamme. Le Ministre détermine les cas d'application et les modalités de ce troisième volet.

Art. 49. § 1er. La formation continue est dispensée sous forme de 35 heures tous les 5 ans en modules d'au moins sept heures qui peuvent être étaillées sur deux jours consécutifs.

§ 2. Elle comprend au moins trois modules reprenant, chacun, un des thèmes visés aux points 1 à 3 de l'annexe 1re de l'arrêté royal du 4 mai 2007 :

- le perfectionnement à la conduite rationnelle axée sur les règles de sécurité;

- l'application des réglementations;

- la santé, la sécurité routière et la sécurité environnementale, le service et la logistique.

Ze kan, in voorkomend geval, de verzoeker machtigen om een nieuw examen af te leggen na afloop van de geldigheidsduur van het voorlopige rijbewijs waarvan de verzoeker houder was. Ze stelt de voorwaarden vast waarin het examen plaatsheeft.

§ 3. Indien de beroepscommissie bevestigt dat de kandidaat voor het gecombineerde praktische examen is geslaagd, wordt de vermelding van het slagen door de ambtenaar van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel Mobiliteit, zoals bedoeld in artikel 4.1.2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2018 betreffende de rijopleiding en het rijexamen van categorie van motorvoertuigen B en bepaalde aspecten voor alle categorieën van motorvoertuigen, op de rijbewijsaanvraag aangebracht.

§ 4. In afwijking van artikelen 32 en 40, § 5 wordt het getuigschrift van basiskwalificatie door de minister afgegeven op basis van de door de beroepscommissie genomen beslissing inzake het slagen voor het praktische examen.

TITEL 5. — DE NASCHOLING

HOOFDSTUK 1. — Algemene bepalingen

Art. 44. § 1. De houder van het getuigschrift van vakbekwaamheid ten bewijs van het behalen van een basiskwalificatie volgt een eerste nascholing binnen vijf jaar na de datum van afgifte van dit getuigschrift. De bestuurder die zijn getuigschrift van nascholing niet binnen deze termijn behaalt, is niet meer vakbekwaam om het voertuig te besturen waarvoor het getuigschrift van vakbekwaamheid op grond van dit besluit is vereist.

§ 2. De bestuurder die zijn getuigschrift ten bewijs van het behalen van een basiskwalificatie heeft behaald, in overeenstemming met artikel 7, § 3 volgt de nascholing binnen vijf jaar na de datum van uitgifte van dit getuigschrift, in de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft of in de lidstaat waar hij werkt.

Art. 45. De bestuurder die de eerste nascholing heeft afgerond, volgt om de vijf jaar een nascholing, vóór het einde van de geldigheidsperiode van het getuigschrift van nascholing.

Art. 46. De bestuurders die de nascholing hebben gevolgd en die niet voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 3, § 1 van het KB betreffende het rijbewijs, kunnen een bestuurderskwalificatiekaart bekomen overeenkomstig het in het bij dit besluit gevoegde model, indien het land waarin ze hun verblijfplaats hebben, het getuigschrift van nascholing bedoeld in artikel 47, § 3 niet erkent. Deze bestuurderskwalificatiekaart wordt door de minister afgeleverd.

Het rijbewijs voor de betrokken categorie van voertuig waarvan de bestuurders bedoeld in het eerste lid houder zijn, moet nog geldig zijn.

Art. 47. § 1. De nascholing wordt georganiseerd door een erkend opleidingscentrum, in overeenstemming met artikel 12 en volgende.

§ 2. Elk opleidingscentrum stuurt de gegevens betreffende de verstrekte nascholing via elektronische weg naar Brussel Mobiliteit alsook naar de deelnemers van de lessen, in overeenstemming met de bij ministerieel besluit bepaalde modaliteiten.

§ 3. Een getuigschrift van nascholing, waarvan het model door de minister wordt bepaald, wordt door die laatste afgeleverd.

HOOFDSTUK 2. — Organisatie van de nascholing

Art. 48. De opleiding omvat een verplicht aantal lessen:

1° lessen in een lokaal;

2° praktijklessen;

3° in voorkomend geval, een opleidingsonderdeel met behulp van informatie- en communicatiemiddelen (ICT) of hightechsimulatoren. De minister bepaalt de toepassingsgevallen en de modaliteiten van dit derde punt.

Art. 49. § 1. De nascholing wordt gegeven in de vorm van 35 uren om de vijf jaar in modules van minstens 7 uren, die over twee opeenvolgende dagen kunnen worden gespreid.

§ 2. Ze omvat minstens drie modules die elk betrekking hebben op een van de thema's, zoals bedoeld in punten 1 tot 3 van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007:

- de nascholing in rationeel den op basis van de veiligheidsvoorschriften;

- de toepassing van de voorschriften;

- gezondheid, verkeers- en milieuveiligheid, dienstverlening en logistiek.

§ 3. Un module de formation portant sur les matières visées aux points 1.1, 1.2, 1.3 ou 3.1 de l'annexe 1re de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E doit permettre au moins trois heures de conduite par conducteur y prenant part;

§ 4. Le conducteur peut suivre deux modules sur le même sujet s'il juge nécessaire de répéter le sujet.

Art. 50. § 1er. Les formations suivantes sont éligibles comme formation continue :

1° La formation pour le conducteur sur le transport des marchandises dangereuses, visée à la Directive 2008/68/CE du Parlement européen et du Conseil du 24 septembre 2008 relative au transport intérieur des marchandises dangereuses;

2° la formation sur le transport des animaux, visée au Règlement (CE) n° 1/2005 du Conseil du 22 décembre 2004 relatif à la protection des animaux pendant le transport et les opérations annexes et modifiant les Directives 64/432/CEE et 93/119/CE et le Règlement (CE) n° 1255/97;

3° la formation de sensibilisation au handicap, visée au Règlement (CE) n° 181/2011 du Parlement européen et du Conseil du 16 février 2011 concernant les droits des passagers dans le transport par autobus et autocar et modifiant la Directive (CE) n° 2006/2004.

§ 2. Pour l'application de l'article 49, § 2, il est présumé que les formations visées à l'alinéa 1er, 1° et 2°, portent sur la matière visée au point 2 de l'annexe 1re de l'arrêté royal du 4 mai 2007, pour la formation continue de la catégorie C, et que la formation visée à l'alinéa 1er, 3°, porte sur la matière visée au point 1 de l'annexe 1re de l'arrêté royal du 4 mai 2007, pour la formation continue de la catégorie D.

TITRE 6. — CONTRÔLE ET REDEVANCE

CHAPITRE Ier. — Contrôle

Art. 51. § 1er. Les personnes ou organismes chargés par le Ministre du contrôle du respect du présent arrêté :

1° ont accès aux locaux des centres de formation agréés et des centres d'examen.

2° peuvent examiner tous les documents en rapport avec leur mission ainsi que les fiches de renseignements;

3° peuvent, sur simple demande, assister aux examens et formations, et sont habilités à exercer un contrôle sur les moyens utilisés et le bon déroulement des examens. Ces centres sont tenus de fournir à cette fin, sur simple demande de ces personnes et organismes, le lieu, la date et l'heure des examens et formations prévus;

4° peuvent assister à la formation continue et sont habilités à exercer un contrôle sur les moyens utilisés et sur le bon déroulement de la formation continue.

§ 2. A la demande du Ministre, les centres de formation agréés et les centres d'examen sont tenus de fournir tous les renseignements concernant l'application du présent arrêté.

Art. 52. Le Ministre peut, après avoir entendu le centre de formation agréé dans ses moyens de défense, procéder à la suspension ou au retrait de l'agrément si les conditions d'agrément du centre ne sont plus respectées ou si le centre a fait obstacle de quelque manière que ce soit aux modalités de contrôle mentionnées à l'article 51.

CHAPITRE 2. — Redevances

Art. 53. § 1er. Chaque demande d'agrément ou de renouvellement d'agrément, visée à l'article 12, donne lieu au paiement par le centre de formation demandeur d'une redevance de 1000 euros.

§ 2. Il est dû par tout centre de formation, pour couvrir les frais d'administration et de contrôle, une redevance annuelle de 250 euros.

§ 3. Une redevance est due, dans les conditions de l'article 61 de l'AR Permis de conduire pour le recours prévu à l'article 43.

§ 4. La délivrance du certificat visé à l'article 7, § 1er ou d'un duplicata de ce certificat donne lieu au paiement d'une redevance de 11 euros.

§ 5. La délivrance de la carte de qualification de conducteur visée à l'article 46 donne lieu au paiement d'une redevance de 20 euros;

§ 3. Een module die betrekking heeft op de stof zoals bedoeld in punten 1.1, 1.2, 1.3 of 3.1 van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E moet minstens 3 uur sturen per deelnemende bestuurder bevatten.

§ 4. De bestuurder mag twee modules over hetzelfde onderwerp volgen indien hij het nodig vindt om het onderwerp te herhalen.

Art. 50. § 1. De volgende opleidingen komen in aanmerking als nascholing:

1° de opleiding voor de bestuurder voor het vervoer van gevaarlijke goederen, zoals bedoeld in Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land;

2° de opleiding betreffende het vervoer van dieren, zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van Richtlijnen 64/432/EWG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97;

3° de opleiding inzake het sensibiliseren voor handicap, zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 181/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de rechten van autobus- en touringcarpassagiers en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 49, § 2, eerste lid wordt ervan uitgegaan dat de opleidingen bedoeld in het eerste lid, 1° en 2°, betrekking hebben op de stof bedoeld in punt 2 van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007, voor de nascholing van categorie C, en dat de opleiding bedoeld in het eerste lid, 3°, betrekking heeft op de stof bedoeld in punt 1 van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007, voor de nascholing van categorie D.

TITEL 6. — CONTROLE EN RETRIBUTIE

HOOFDSTUK 1. — Controle

Art. 51. § 1. De personen of instellingen die door de minister worden belast met de controle op de naleving van dit besluit:

1° hebben toegang tot de lokalen van de erkende opleidingscentra en de examencentra;

2° mogen alle documenten inkijken die verband houden met hun opdracht, evenals met de inlichtingenfiches;

3° kunnen, op eenvoudig verzoek, de examens en de opleidingen bijwonen en zijn gemachtigd om een controle uit te oefenen op de gebruikte middelen en het goede verloop van de examens. Deze centra dienen daartoe, op eenvoudig verzoek van deze personen en instellingen, de plaats, de datum en het tijdstip van de geplande examens en opleidingen te geven;

4° kunnen de nascholing bijwonen en zijn gemachtigd om een controle uit te oefenen op de gebruikte middelen en het goede verloop van de nascholing.

§ 2. Op vraag van de minister zijn de erkende opleidingscentra en de examencentra ertoe gehouden om alle inlichtingen te verstrekken betreffende de toepassing van dit besluit.

Art. 52. De minister kan, na het erkende opleidingscentrum in zijn verdediging te hebben gehoord, de erkenning opschriften of intrekken indien de erkenningsvooraarden van het centrum niet langer worden nageleefd of indien het centrum op een of andere manier de in artikel 51 vermelde controlemodaliteiten heeft belemmerd.

HOOFDSTUK 2. — Retributies

Art. 53. § 1. Voor elke aanvraag tot erkenning of vernieuwing van de erkenning, zoals bedoeld in artikel 12, moet het aanvragende opleidingscentrum een vergoeding van 1.000 euro betalen.

§ 2. Elk opleidingscentrum is een jaarlijkse vergoeding van 250 euro verschuldigd om de administratie- en controleskosten te dekken.

§ 3. In de omstandigheden bedoeld in artikel 61 van het KB betreffende het rijbewijs is een vergoeding verschuldigd voor het in artikel 43 voorziene beroep.

§ 4. Voor de afgifte van het getuigschrift, zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, of van een dubbel van dit getuigschrift is een vergoeding van 11 euro verschuldigd.

§ 5. Voor de afgifte van de bestuurderskwalificatiekaart, zoals bedoeld in artikel 46 moet een vergoeding van 20 euro worden betaald.

§ 6. Les examens subis dans les centres d'examen visés à l'article 25 de l'AR Permis de conduire donnent lieu au paiement des redevances suivantes :

Examen théorique visé à l'article 25, alinéa 2,1° et à l'article 34, § 2, 1° : 51 euros;

Examen théorique visé à l'article 25, alinéa 2, 2° et à l'article 34, § 2, 2° : 43 euros;

Examen théorique visé à l'article 25, alinéa 2, 3°, et à l'article 34, § 2, 3° : 89 euros;

Pour l'examen théorique visé à l'article 22, alinéa 1er, 1° à 3°, un supplément de 75 euros est d'application.

Examen pratique visé à l'article 28, § 1er, 1° et à l'article 37, § 1er, alinéa 2, 1°: 124 euros;

Examen pratique visé à l'article 28, § 1er, 1° et à l'article 37, § 1er, alinéa 2, 2°: 53 euros;

Examen pratique visé à l'article 37, 4°, § 1er, alinéa 2, 3° : 36 euros

Si l'examen visé à l'article 37, 4°, § 1er, alinéa 2, 3°, est effectué avec un véhicule de la catégorie C1+E, C+E, D1+E ou D+E : 47 euros.

Les épreuves pratiques visées à l'article 37, 4°, § 1er, alinéa 2, 2° et 3°, qui sont effectuées en même temps, donnent lieu au paiement de la redevance suivante : 71 euros.

Les épreuves pratiques visées à l'article 37, 4°, § 1er, alinéa 2, 2° et 3°, qui sont effectuées en même temps avec un véhicule de la catégorie C1+E, C+E, D1+E ou D+E, donnent lieu au paiement de la redevance suivante : 83 euros

Art. 54. § 1er. Les montants visés à l'article 53 feront, à partir de l'année civile 2020, au 1er janvier de chaque année, l'objet d'une indexation automatique, calculée sur base de l'indice des prix à la consommation du mois de juin de l'année précédente.

Le résultat de cette adaptation sera arrondi à l'euro supérieur si les décimales du montant calculé sont supérieures ou égales à 0,5 ou à l'euro inférieur si les décimales sont inférieures à 0,5.

Les montants adaptés entrent en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit le mois au cours duquel ils ont été publiés au *Moniteur belge*.

§ 2. Ces montants sont payés au plus tard le 31 mars de l'année concernée.

Toutefois, les redevances prévues au § 1er doivent être acquittées au plus tard le dixième jour qui précède la date de l'examen pour lequel elles sont dues. A défaut, le rendez-vous fixé par le centre d'examen est annulé. Les montants sont remboursés si le candidat a averti le centre d'examen de son absence au moins huit jours ouvrables, le samedi non compris, avant la date de l'examen.

§ 3. Les redevances sont remboursées exceptionnellement en cas de force majeure à apprécier par le Ministre.

CHAPITRE 3 - Traitement de données personnelles

Art. 55. Les données suivantes sont traitées pour le conducteur qui demande une carte de qualification de conducteur conformément aux articles 10 et 46 :

1° le nom et le prénom;

2° le nom de la rue, le numéro de maison et, le cas échéant, le numéro de boîte;

3° le code postal et le nom de la commune;

4° le pays;

5° la date et le lieu de naissance;

6° le numéro de téléphone;

7° l'adresse e-mail;

8° la mention si le conducteur est titulaire d'un permis de conduire de la catégorie C, de la catégorie D ou des catégories C et D;

9° la mention s'il s'agit de la première demande de carte de qualification de conducteur belge;

10° une photo d'identité récente;

11° une copie du document d'identité;

12° une copie du permis de conduire;

13° une attestation de l'employeur où le conducteur travaille;

§ 6. Voor de examens die worden afgelegd in de examencentra, zoals bedoeld in artikel 25 van het KB betreffende het rijbewijs, zijn de volgende vergoedingen verschuldigd:

het theoretische examen, zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid, 1° en artikel 34, tweede lid, 1°: 51 euro;

het theoretische examen, zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid, 2° en artikel 34, tweede lid, 2°: 43 euro;

het theoretische examen, zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid, 3° en artikel 34, tweede lid, 3°: 89 euro;

voor het theoretische examen, zoals bedoeld in artikel 22, eerste lid, 1° tot 3°: een toeslag van 75 euro;

het praktische examen, zoals bedoeld in artikel 28, § 1, 1° en artikel 37, § 1, tweede lid, 1°: 124 euro;

het praktische examen, zoals bedoeld in artikel 28, § 1, 1° en artikel 37, § 1, tweede lid, 2°: 53 euro;

het praktische examen, zoals bedoeld in artikel 37, 4°, § 1, tweede lid, 3°: 36 euro;

indien het in artikel 37, 4°, § 1, tweede lid, 3° bedoelde examen wordt afgelegd met een voertuig van categorie C1+E, C+E, D1+E of D+E: 47 euro;

voor de in artikel 37, 4°, § 1, tweede lid, 2° en 3° bedoelde praktische examens die tegelijk worden afgelegd met een voertuig van categorie C1+E, C+E, D1+E of D+E, is de volgende vergoeding verschuldigd: € 71;

voor de in artikel 37, 4°, § 1, tweede lid, 2° en 3° bedoelde praktische examens die tegelijk worden afgelegd met een voertuig van categorie C1+E, C+E, D1+E of D+E, is de volgende vergoeding verschuldigd: 83 euro.

Art. 54. § 1. De bedragen zoals bedoeld in artikel 53, zijn vanaf het kalenderjaar 2020, op 1 januari van elk jaar, het voorwerp van een automatische indexering, die wordt berekend op basis van de consumptieprijsindex van de maand juni van het vorige jaar.

Het resultaat van deze aanpassing wordt naar de hogere euro afgerond als de decimalen van het berekende bedrag groter zijn dan of gelijk zijn aan 0,5 of naar de lagere euro als de decimalen minder dan 0,5 bedragen.

De aangepaste bedragen treden in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de maand waarin ze in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt.

§ 2. Deze bedragen worden uiterlijk op 31 maart van het desbetreffende jaar betaald.

De in § 1 bedoelde vergoedingen worden uiterlijk op de tiende dag vóór de datum van het examen waarvoor zij verschuldigd zijn, betaald. Bij gebrek aan betaling wordt de door het examencentrum gemaakte afspraak geannuleerd. De bedragen worden terugbetaald als de kandidaat het examencentrum minstens acht werkdagen vóór de examendatum, zaterdag niet meegerekend, op de hoogte heeft gebracht van zijn afwezigheid.

§ 3. De vergoedingen worden bij wijze van uitzondering terugbetaald in geval van overmacht, dat door de minister wordt beoordeeld.

HOOFDSTUK 3 - Verwerking van persoonsgegevens

Art. 55. De onderstaande gegevens worden verwerkt voor de bestuurder die een bestuurderskwalificatiekaart aanvraagt in overeenstemming met artikelen 10 en 46:

1° de naam en voornaam;

2° de straatnaam, het huisnummer en, indien van toepassing, het busnummer;

3° de postcode en de naam van de gemeente;

4° het land;

5° de geboorteplaats en -datum;

6° het telefoonnummer;

7° het e-mailadres;

8° de vermelding of de bestuurderhouder is van een rijbewijs van categorie C, categorie D of de categorieën C en D;

9° de vermelding of het gaat om de eerste aanvraag van een Belgische bestuurderskwalificatiekaart;

10° een recente pasfoto;

11° een kopie van het identiteitsbewijs;

12° een kopie van het rijbewijs;

13° een attest van de werkgever waar de bestuurder werkt;

<p>14° une copie du permis de travail;</p> <p>15° une copie de la carte de qualification de conducteur initiale ou de la dernière carte délivrée.</p> <p>Art. 56. Bruxelles Mobilité, place Saint-Lazare 2, 1210 Saint-Josse-ten-Noode, est le responsable du traitement, visé à l'article 4, 7), du RGPD</p> <p>Bruxelles Mobilité désigne en son sein un délégué à la protection des données</p> <p>Art. 57. Les données sont collectées et traitées pour :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° la délivrance des cartes de qualification de conducteur, visées aux articles 10 et 46; 2° le contrôle, visés au titre 6, chapitre 1er; 3° l'établissement de statistiques générales et anonymes par Bruxelles Mobilité pour examiner et évaluer la mesure politique. <p>Art. 58. Les données sont conservées pendant cinq ans.</p> <p>TITRE 7. — DISPOSITIONS TRANSITOIRES, ABROGATOIRES ET FINALES</p> <p>Art. 59. Le Ministre peut déléguer les compétences qui lui sont dévolues dans le cadre du présent arrêté.</p> <p>Art. 60. La personne dont les données sont traitées peut exercer les droits qui lui sont conférés par le RGPD en écrivant à l'adresse : Place Saint-Lazare 2 – 1035 Bruxelles; ou en envoyant un email à l'adresse : dpo@sprb.brussels.</p> <p>Art. 61. L'article 49 § 2, ne s'applique pas à la seconde formation continue que doivent suivre les titulaires d'un permis de conduire valable pour la conduite de véhicules des groupes C et D délivré avant le 1er février 2013.</p> <p>Art. 62. § 1er. Les cartes de qualification de conducteur délivrées avant la date d'entrée en vigueur du présent arrêté, sont valables jusqu'à leur date d'expiration.</p> <p>§ 2. Les agréments donnés aux centres de formation avant l'entrée en vigueur du présent arrêté restent valides jusqu'à leur expiration.</p> <p>Art. 63. Seules les formations qui sont suivies à partir de la date d'entrée en vigueur du présent arrêté, sont prises en compte comme formation continue.</p> <p>Art. 64. Les dispositions suivantes de l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E sont, pour ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale sont abrogés :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° les articles 1 à 28, 30, 32 à 34, 35, 37, 39 à 41 et 44; 2° les alinéas 2 à 4 de l'article 38; 3° le § 1er, 1° ainsi que les § 2 à 5 de l'article 35; 4° les points 1 à 3 de l'article 42. <p>Art. 65. Le présent arrêté entre en vigueur le lendemain de sa publication au <i>Moniteur belge</i>, à l'exception :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de l'article 49, § 2 qui entre en vigueur à la date du 11 septembre 2021; - de l'article 2, 15°, ainsi que des articles 3, 4, 6, 7, 8, 9, 31, 49, §§ 1 à 3 qui s'appliquent de manière rétroactive à compter du 23 mai 2020. <p>Art. 66. La Ministre en charge de la Sécurité routière est chargée de l'exécution du présent arrêté.</p> <p>Bruxelles, le 15 juillet 2021.</p> <p>Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :</p> <p style="text-align: center;">Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, R. VERVOORT</p> <p>La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale en charge de la Mobilité, Mobilité, des Travaux publics et de la Sécurité routière, E. VAN DEN BRANDT</p>	<p>14° een kopie van de arbeidsvergunning;</p> <p>15° een kopie van de bestuurderskwalificatiekaart of van de laatste afgegeven kaart.</p> <p>Art. 56. Brussel Mobiliteit, Sint-Lazarusplein 2, 1210 Sint-Joost-ten-Node, is de verwerkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in artikel 4, 7) van de AVG.</p> <p>Brussel Mobiliteit stelt in zijn midden een functionaris voor gegevensbescherming aan.</p> <p>Art. 57. De gegevens worden verzameld en verwerkt voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° de afgifte van de bestuurderskwalificatiekaarten, zoals bedoeld in artikelen 10 en 46; 2° de controle, zoals bedoeld in titel 6, hoofdstuk 1; 3° het opstellen van algemene en anonieme statistieken door Brussel Mobiliteit om de beleidsmaatregel te onderzoeken en te evalueren. <p>Art. 58. De gegevens worden vijf jaar bewaard.</p> <p>TITEL 7. — OVERGANGS-, OPHEFFINGS- EN SLOTBEPALINGEN</p> <p>Art. 59. In het kader van dit besluit mag de minister de bevoegdheden die hem zijn toegekend overdragen.</p> <p>Art. 60. De persoon van wie de gegevens worden verwerkt, kan de rechten uitoefenen die hem worden toegekend door de AVG door een brief te sturen naar Sint-Lazarusplein 2 - 1035 Brussel of een e-mail te zenden naar dpo@gob.brussels.</p> <p>Art. 61. Artikel 49, § 2, is niet van toepassing op de tweede nascholing die moet worden gevuld door houders van een rijbewijs dat geldig is voor het besturen van voertuigen van groepen C en D en dat vóór 1 februari 2013 is afgeleverd.</p> <p>Art. 62. § 1. De bestuurderskwalificatiekaarten die vóór de datum van inwerkingtreding van dit besluit werden afgeleverd, zijn geldig tot hun vervaldag.</p> <p>§ 2. De erkenningen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit aan de opleidingscentra worden verleend, blijven geldig tot aan hun vervaldag.</p> <p>Art. 63. Enkel de opleidingen die vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit worden gevuld, worden als nascholing in aanmerking genomen.</p> <p>Art. 64. De volgende bepalingen van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E worden opgeheven, voor wat betreft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° artikelen 1 tot 28, 30, 32 tot 34, 35, 37, 39 tot 41 en 44; 2° § 2 tot § 4 van artikel 38; 3° § 1, 1° en § 2 tot § 5 van artikel 35; 4° punten 1 tot 3 van artikel 42. <p>Art. 65. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na de dag van de bekendmaking ervan in het <i>Belgisch Staatsblad</i>, met uitzondering van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 49, § 2, dat op 11 september 2021 in werking zal treden; - artikel 2, 15°, evenals artikelen 3, 4, 6, 7, 8, 9, 31, 49, § 1 tot § 3, die met terugwerkende kracht worden toegepast vanaf 23 mei 2020. <p>Art. 66. De minister bevoegd voor Verkeersveiligheid wordt belast met de uitvoering van dit besluit.</p> <p>Brussel, 15 juli 2021.</p> <p>Namens de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:</p> <p>De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,</p> <p style="text-align: right;">R. VERVOORT</p> <p>De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,</p> <p style="text-align: right;">E. VAN DEN BRANDT</p>
---	---

ANNEXE. MODELE DE CARTE DE QUALIFICATION DE CONDUCTEUR

	CARTE DE QUALIFICATION DE CONDUCTEUR KWALIFICATIEKAART BESTUURDER
6. PHOTO	1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. (4d.) 5a. 5b. 7. (8.)

11.	9. 10. <hr/> C1 <hr/> C <hr/> D1 <hr/> D <hr/> C1+E <hr/> D1+E <hr/> DE
1. Nom 2. Prénom(s) 3. Lieu et date de naissance 4a. Date de délivrance 4b. Date d'échéance administrative 4c. Délivré par 5a. Numéro de permis 5b. Numéro de série 10. Code communautaire	

Vu pour être annexé à l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 15/07/2021 relatif à la formation des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E en vue de l'obtention du permis de conduire ces véhicules

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

R. VERVOORT

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale en charge de la Mobilité, Mobilité, des Travaux publics et de la Sécurité routière,

E. VAN DEN BRANDT

BIJLAGE. MODEL VAN KWALIFICATIEKAART VAN BESTUURDER

	CARTE DE QUALIFICATION DE CONDUCTEUR KWALIFICATIEKAART BESTUURDER	
6. PHOTO	1.	2.
	3.	
	4a.	4b.
	4c.	(4d.)
	5a.	5b.
	7.	
	(8.)	

11.	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	D1E	
	DE	

1. Nom
2. Prénom(s)
3. Lieu et date de naissance
4a. Date de délivrance
4b. Date d'échéance administrative
4c. Délivré par
5a. Numéro de permis
5b. Numéro de série
10. Code communautaire

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15/07/2021 betreffende de opleiding van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E om er het rijbewijs voor te verwerven

De minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

R. VERVOORT

De minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

E. VAN DEN BRANDT